

КОРИСНИЧКО УПУТСТВО

ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ

ОБРАЧУНА ПДВ

4. фебруар 2025. године

Садржај

1. Увод	3
2. Електронско евидентирање обрачуна ПДВ	5
3. Појединачна евиденција ПДВ.....	9
3.1. Појединачна евиденција ПДВ за промет - испорука.....	11
3.1.1. Авансна фактура.....	15
3.1.2. Фактура	19
3.1.3. Документ о повећању	28
3.1.4. Документ о смањењу	36
3.1.5. Сторнирање.....	46
3.2. Појединачна евиденција ПДВ за промет - набавка	48
3.2.1. Интерни рачун – страно лице (основ одабира – аванс).....	53
3.2.2. Интерни рачун – страно лице (основ одабира – промет).....	56
3.2.3. Интерни рачун – страно лице (основ одабира – повећање).....	62
3.2.4. Интерни рачун – страно лице (основ одабира – смањење).....	67
3.2.5. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – аванс).....	76
3.2.6. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – промет).....	78
3.2.7. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – повећање).....	82
3.2.8. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – смањење).....	85
4. Збирна евиденција ПДВ	92

1. Увод

Овим упутством дате су инструкције које се односе на електронско евидентирање обрачуна ПДВ, тј. на начин исказивања података у Појединачној евиденцији ПДВ, односно Збирној евиденцији ПДВ, узимајући у обзир правила која се примењују почев за порески период јануар 2025. године, односно јануар – март 2025. године. Приликом примене прописа којима је уређено електронско евидентирање обрачуна ПДВ важно је сагледати и друге прописе, пре свега Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, ... и 94/24 – у даљем тексту: Закон о ПДВ) и Правилник о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 37/21, ... и 107/24 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ).

Најбитније новине које се односе на електронско евидентирање обрачуна ПДВ уведене Законом о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, број 94/24) и Правилником о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, број 107/24) су:

- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ врши се за трансакције за које не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ у складу са Законом о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, бр. 44/21, ... и 94/24), осим за обвезнике ПДВ који примењују систем наплате у складу са овим законом. Такође, ако за одређену трансакцију не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ, а корисник СЕФ-а изда електронску фактуру, тада не постоји обавеза електронског евидентирања обрачуна ПДВ. Напомињемо, наведени изузетак не представља новину;
- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ за промет добара и услуга који се сматра прометом на мало у складу са законом којим се уређује фискализација, за који се пореским дужником сматра испоручилац (независно од чињенице да ли за овај промет постоји обавеза издавања фискалног рачуна или не), начелно се врши у Збирној евиденцији ПДВ;
- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима, одређених Законом о ПДВ, **уз накнаду или без накнаде, независно од чињенице коме је промет извршен**, врши се у Појединачној евиденцији ПДВ;

- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ за промет туристичких агенција и промет половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, на који се примењују посебни поступци опорезивања у складу са Законом о ПДВ, врши се искључиво у Збирној евиденцији ПДВ;
- Измењен је рок за електронско евидентирање обрачуна ПДВ. Наиме, електронско евидентирање обрачуна ПДВ врши се закључно са 12. даном календарског месеца који следи пореском периоду за који се врши електронско евидентирање обрачуна ПДВ. Наведени рок примењује се почев за порески период јануар 2025. године, односно порески период јануар – март 2025. године;
- Укинута је обавеза електронског евидентирања обрачуна ПДВ за промет за који до истека рока за електронско евидентирање обрачуна ПДВ није издата електронска фактура, као и обавеза кориговања евиденције ако је за тај промет по истеку наведеног рока издата електронска фактура или је дошло до друге промене која има утицај на електронско евидентирање обрачуна ПДВ за одређени порески период - измена члана 21. Правилника о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, бр. 47/23, ... и 73/24).

Напомена:

Наведена правила која се односе на промет примењују се и у случају повећања, односно смањења, као и аванса.

2. Електронско евидентирање обрачуна ПДВ

У складу са чланом 2. став 1. тачка 5а) Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, бр. 44/21, ... и 94/24 – у даљем тексту: ЗЕФ), електронско евидентирање ПДВ је приказ података о обрачуну ПДВ, претходном порезу и корекцијама обрачуна ПДВ и претходног пореза, у смислу овог закона.

Чланом 4. став 1. ЗЕФ прописано је да обавезу електронског евидентирања обрачуна ПДВ у систему електронских фактура (у даљем тексту: СЕФ) има порески дужник у складу са законом којим се уређује ПДВ, који је обвезник ПДВ, као и лице које није обвезник ПДВ – субјект јавног сектора и добровољни корисник СЕФ-а.

Изузетно од става 1. истог члана ЗЕФ, ову обавезу нема:

1. обвезник ПДВ за извршени промет добара и услуга, укључујући и примљени аванс за тај промет, за који **постоји обавеза издавања електронске фактуре** са исказаним ПДВ у складу са овим законом, са изузетком обвезника ПДВ који примењује систем наплате у складу са законом којим се уређује ПДВ за износ ПДВ исказаног у електронској фактури за који не настаје пореска обавеза за порески период на који се односи електронска фактура.

Ако је за трансакције за које не постоји обавеза издавања електронске фактуре у складу са ЗЕФ издата електронска фактура са исказаним ПДВ, не постоји обавеза евидентирања обрачуна ПДВ.

2. порески дужник за увоз добара.

Према истом члану ЗЕФ, електронско евидентирање обрачуна ПДВ, укључујући повећање, односно смањење, врши се збирно, за све обавезе, исказивањем података о основици и обрачунатом ПДВ, посебно по пореским стопама, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Изузетно, електронско евидентирање обрачуна ПДВ, укључујући повећање, односно смањење, врши се појединачно, по свакој обавези, исказивањем податка о основици, пореској стопи и обрачунатом ПДВ, и то за:

- промет добара и услуга, укључујући и дати аванс, за који је прималац добара и услуга порески дужник у складу са законом којим се уређује ПДВ (тип промета – набавка);
- промет добара и услуга који се врши уз накнаду обвезнику пореза на добит правних лица у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица и обвезнику пореза на приход од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, укључујући и примљени аванс, за који је испоручилац добара, односно пружалац услуга порески дужник у складу са законом којим се уређује ПДВ (тип промета – испорука), **осим** за промет туристичких агенција и промет половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, укључујући и примљени аванс, на који се примењују посебни поступци опорезивања у складу са законом којим се уређује ПДВ (напомена: подаци о овим трансакцијама исказују се у Збирној евиденцији ПДВ).

Додатно, уколико је реч о **промету на мало** у складу са законом којим се уређује фискализација (који се врши уз накнаду обвезнику пореза на добит правних лица, односно обвезнику пореза на приход од самосталне делатности), укључујући и примљени аванс, **не врши се појединачно евидентирање ПДВ (осим прописаног изузетка)**. Подаци о овим трансакцијама исказују се у Збирној евиденцији ПДВ.

- **први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима**, одређених законом којим се уређује ПДВ (тип промета – испорука), са или без накнаде (независно од тога да ли је реч о промету на мало или о промету који се не сматра прометом на мало у складу са законом којим се уређује фискализација).

Електронско евидентирање обрачуна ПДВ у СЕФ-у, укључујући и повећање, односно смањење, врши се за порески период, у складу са законом којим се уређује ПДВ, **по истеку пореског периода, закључно са 12. даном** календарског месеца који следи пореском периоду за који се врши евидентирање обрачуна ПДВ. Чланом 18. став 2. Правилника о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, бр. 47/23, ... 107/24 – у даљем тексту: Правилник о ЕФ) прописано је да појединачно електронско евидентирање обрачуна ПДВ **може** да се изврши и у току пореског периода за који се сачињава Појединачна евиденција ПДВ. За разлику од тога, Збирна евиденција ПДВ сачињава се искључиво по истеку пореског периода на који се односи.

Сагласно члану 29. став 8. Правилника о ЕФ, ако последњег дана рока за електронско евидентирање ПДВ у складу са ЗЕФ корисник СЕФ-а, услед привременог прекида у раду СЕФ-а, буде онемогућен да изврши електронско евидентирање ПДВ, електронско евидентирање ПДВ врши **најкасније првог наредног радног дана** од дана поновног успостављања рада система електронских фактура.

Правилником о ЕФ ближе је уређен начин и поступак електронског евидентирања обрачуна ПДВ и корекције обрачуна ПДВ у СЕФ-у.

Чланом 22. Правилника о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању прописано је да у периоду од 1. јануара 2025. године закључно са 30. јуном 2025. године, у поступцима провере правилности електронског евидентирања ПДВ, Министарство финансија **не узима у обзир евентуалне грешке** при исказивању података у евиденцијама ПДВ. Ако се не изврши електронско евидентирање обрачуна ПДВ у прописаном року, не примењује се наведена одредба.

Измене и допуне ЗЕФ, као и Правилника о ЕФ које се односе на електронско евидентирање обрачуна ПДВ примењују се за пореске периоде, у складу са Законом о ПДВ, који почињу после 31. децембра 2024. године, односно:

- за обвезнике ПДВ за које је порески период:
 - календарски месец – почев за порески период јануар 2025. године;
 - календарско тромесечје – почев за прво календарско тромесечје 2025. године (јануар – март 2025. године);
- за пореске дужнике који нису обвезници ПДВ (субјекти јавног сектора и добровољни корисници СЕФ-а) – почев за порески период јануар 2025. године.

Уколико се установи да је било потребно извршити електронско евидентирање обрачуна ПДВ за порески период који почиње пре 1. септембра 2024. године, корисник СЕФ-а врши евидентирање у опцији „Појединачна евиденција ПДВ до 1. септембра 2024.” и „Збирна евиденција ПДВ до 1. септембра 2024.” Корекција ових евиденција, односно додавање нових евиденција (уколико је пропуштено да се изврши евидентирање у прописаном року) није временски ограничена.

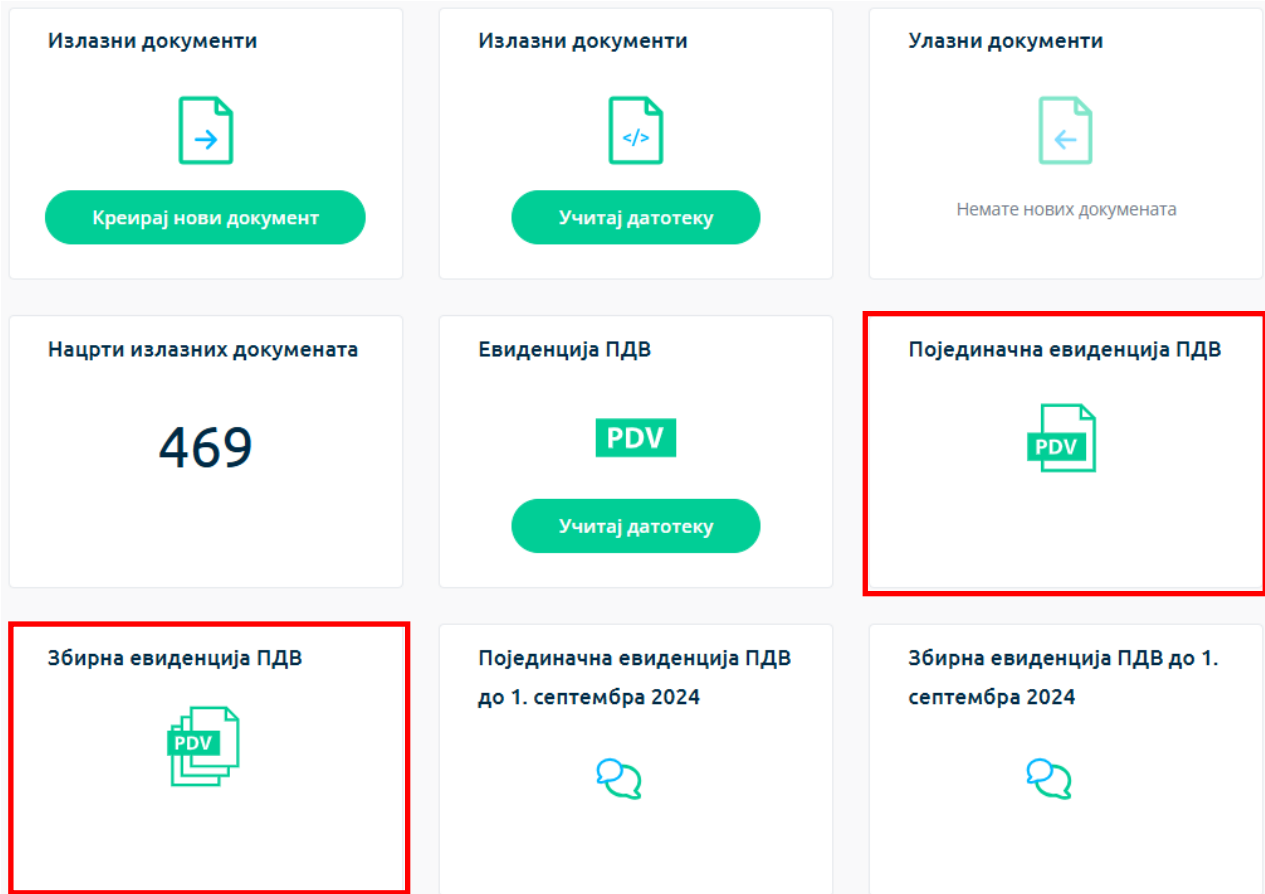
Корисник СЕФ-а, порески дужник, нема обавезу евидентирања података у Појединачној евиденцији ПДВ, односно Збирној евиденцији ПДВ за порески период уколико у том пореском периоду није било трансакција за које постоји обавеза електронског евидентирања обрачуна ПДВ.

Електронско евидентирање обрачуна ПДВ врши се уносом одређених података у одговарајући интерфејс СЕФ-а, и то:

- 1) Збирна евиденција ПДВ;
- 2) Појединачна евиденција ПДВ.

У складу са ЗЕФ и Правилником о ЕФ, електронско евидентирање обрачуна ПДВ **може се кориговати**. Ако корисник СЕФ-а није требало да изврши електронско евидентирање обрачуна ПДВ, Појединачна евиденција ПДВ, односно Збирна евиденција ПДВ **може да се поништи**.

Корисник СЕФ-а приступа електронском евидентирању обрачуна ПДВ избором опције „Појединачна евиденција ПДВ” или „Збирна евиденција ПДВ” (слика 1.) у главном менију на корисничком интерфејсу.

Слика 1. - Приказ опција „Појединачна евиденција ПДВ” и „Збирна евиденција ПДВ”

Унос података у Појединачну евиденцију ПДВ, односно Збирну евиденцију ПДВ могу вршити лица којима је додељена улога администратора.

Подаци у Појединачној евиденцији ПДВ и Збирној евиденцији ПДВ исказују се у динарима, са највише две децимале.

3. Појединачна евиденција ПДВ

Појединачна евиденција ПДВ односи се на евидентирање података о набавкама, односно испорукама у складу са ЗЕФ.

Избором опције „Појединачна евиденција ПДВ” отвара се листа креираних Појединачних евиденција ПДВ у СЕФ-у. Листа садржи следеће податке (из појединачних евиденција ПДВ): број Појединачне евиденције ПДВ, период, статус, број документа, број интерног рачуна, датум промене статуса, тип документа и ПДВ.

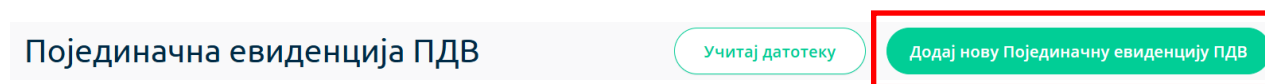
Ову листу могуће је претражити, односно филтрирати према:

- **броју Појединачне евиденције ПДВ** који је додељен од стране корисника СЕФ-а приликом њеног креирања,
- **типу документа** на основу којег се врши унос података у Појединачну евиденцију ПДВ (фактура за промет добара, односно услуга, документ о смањењу, документ о повећању и авансна фактура, интерни рачун – страни лице и интерни рачун – обвезник ПДВ).
- **статусу Појединачне евиденције ПДВ** који може бити:
 - „Евидентирано” - овај статус додељује се по извршеном електронском евидентирању обрачуна ПДВ, односно избором опције „Евидентирај” у евиденцији која је у поступку припреме, односно „У припреми”;
 - „Кориговано” - Уколико је учињена грешка приликом уноса података у Појединачну евиденцију ПДВ (са статусом „Евидентирано”), корекција се врши коришћењем опције „Коригуј”. Ажурирана (нова) верзија Појединачне евиденције ПДВ је документ са статусом „Евидентирано”, док верзија Појединачне евиденције ПДВ пре извршене измене има статус „Кориговано”;
 - „Поништено” – Појединачна евиденција ПДВ има овај статус уколико је извршено њено поништавање. Ако корисник СЕФ-а није требало да изврши електронско евидентирање обрачуна ПДВ, Појединачна евиденција ПДВ може да се поништи.

Корисник СЕФ-а нема могућност да поништи Појединачну евиденцију ПДВ ако се на ту Појединачну евиденцију ПДВ референцира нека друга Појединачна евиденција ПДВ (примера ради, не постоји могућност да се изврши поништавање Појединачне евиденције ПДВ за аванс уколико је креирана Појединачна евиденција ПДВ за промет која се референцира на Појединачну евиденцију ПДВ за аванс пре поништавања Појединачне евиденције ПДВ за промет).

- **периоду, односно датуму евидентирања података** које је могуће извршити на начин да се изврши одабир почетка и краја периода за који се врши претрага из понуђеног календара или да се изабере нека од понуђених опција („*Прошла седмица*”, „*Овог месеца*”, „*Прошли месец*”, „*Ове године*” или „*Последњих 30 дана*”).

За сврху уноса података у нову Појединачну евиденцију ПДВ кориснику је на располагању опција „*Додај нову Појединачну евиденцију ПДВ*” (слика 2).

Слика 2. - Избор опције за нову Појединачну евиденцију ПДВ

У наставку су дате инструкције за унос података за пореског дужника – лице које врши промет (тип промета – испорука) и за пореског дужника – примаоца (тип промета – набавка).

3.1. Појединачна евиденција ПДВ за промет - испорука

У складу са чланом 20а став 2. Правилника о ЕФ, Појединачна евиденција ПДВ која се односи на испоруке садржи податке о:

1. броју Појединачне евиденције ПДВ, статусу и датуму евидентирања;
2. години, пореском периоду (месец или тромесечје) и периоду (конкретан месец или тромесечје);
3. идентификатору лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС);
4. типу и броју документа (фактура за промет добара, односно услуга, документ о повећању, документ о смањењу и авансна фактура);
5. повезаном документу;
6. датуму аванса и основу за авансно плаћање код авансне фактуре;
7. промету по стопи од 20%, повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S20”;
8. промету по стопи од 20% грађевинских објеката¹ (уз накнаду, односно без накнаде), повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S20-PDV-RS-OBJ”²;
9. промету по стопи од 10%, повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S10”;
10. промету по стопи од 10% грађевинских објеката (уз накнаду, односно без накнаде), повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S10-PDV-RS-OBJ”;
11. укупно обрачуаном ПДВ.

Подаци из тач. 7. – 11. исказују се **по сваком документу** који може да садржи једну или више ставки.

¹ У складу са чланом 13. став 4. Правилника о ЕФ, грађевинским објектима, у смислу овог правилника, сматрају се објекти, економски дељиве целине у оквиру тих објеката и власнички удели на тим добрима одређених прописима којима се уређује ПДВ.

² Сагласно члану 1916 Правилника о ПДВ за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима издаје се **посебан рачун** у којем могу бити исказани подаци о промету једног добра или више ових добара. Самим тим врши се посебно евидентирање ових промета (у односу на друге промете), с обзиром да се по овом основу издаје посебан рачун (јер се подаци у Појединачној евиденцији ПДВ исказују по сваком појединачном документу), у пољима која су предвиђена за овај тип трансакција.

Избором опције „Додај нову Појединачну евиденцију ПДВ” отвара се форма за унос података (слика 3.).

Приликом креирања Појединачне евиденције ПДВ, која се односи на испоруке, неопходно је у пољу „Промет” изабрати опцију „Испорука” (слика 3).

Појединачна евиденција ПДВ > Детаљи Појединачне евиденције ПДВ

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *

Порески период	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-ОВЈ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 20%-S20-PDV-RS-ОВЈ
Месечни			
Период	Опис	Опис	Опис
Јануар			
Промет	Основица	Основица	Основица
Испорука			
Тип документа	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Фактура			
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-ОВЈ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 10%-S10-PDV-RS-ОВЈ
	Опис	Опис	Опис
Број документа *			
Повезана фактура	Основица	Основица	Основица
	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ

Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи Сачувај

Слика 3. - Форма за унос података за промет – испоруку

Форма за унос података садржи следећа поља која су заједничка за све типове докумената:

1. **Јединствени идентификатор евиденције** – овај број СЕФ додељује аутоматски Појединачној евиденцији ПДВ након доделе статуса „Евидентирано”, односно „Кориговано”.
2. **Статус** - податак о статусу се аутоматски додељује у зависности од тога да ли је извршено евидентирање, кориговање или поништавање Појединачне евиденције ПДВ.
3. **Датум евидентирања** – датум који СЕФ аутоматски додељује када је Појединачној евиденцији ПДВ додељен статус, односно извршена промена статуса. За сваку Појединачну евиденцију ПДВ кориснику СЕФ-а је доступна „Листа верзија документа” са подацима о датуму креирања и датуму измене статуса.
4. **Број Појединачне евиденције ПДВ** – овај број додељује корисник СЕФ-а и он мора бити јединствен, а корисник може уредити начин на који ће доделити овај број. Према овом броју могуће је извршити претрагу у листи Појединачних евиденција ПДВ.
5. **Година** - календарска година којој припада порески период за који се врши евидентирање обрачуна ПДВ уносом података у Појединачну евиденцију ПДВ.
6. **Порески период** - порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ. С тим у вези, бира се алтернатива - месец или тромесечје.
7. **Период** – у овом пољу врши се избор конкретног пореског периода - месеца или тромесечја у години за који се врши евидентирање података у Појединачној евиденцији ПДВ.
8. **Промет** – у падајућем менију корисник бира опцију – „Испорука” уколико је, из аспекта лица које уноси податке у Појединачну евиденцију ПДВ, реч о његовој **испоруци**.
9. **Тип документа** – Из падајуће листе врши се избор (типа) документа на основу којег се евидентирају подаци у Појединачној евиденцији ПДВ: „Фактура”, „Документ о смањењу”, „Документ о повећању” или „Авансна фактура”.
10. **Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС)** - уноси се ПИБ, односно ПИБ и ЈБКЈС купца, односно лица којем се врши промет за који постоји обавеза евидентирања у Појединачној евиденцији ПДВ.

Уколико је реч о промету грађевинских објеката физичком лицу које није обвезник ПДВ, као податак о идентификатору лица којем се врши промет наводи се „1” (један).

У ситуацији када се врши промет грађевинских објеката страном лицу, са изузетком физичког лица, које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ у Републици Србији, у ово поље уноси се порески број страног лица који му је доделила пореска администрација државе у којој има седиште.

11. **Број документа** - уноси се број документа на основу којег се врши унос података у Појединачну евиденцију ПДВ (број фактуре, документа о смањењу, документа о повећању или авансне фактуре издате ван СЕФ-а, односно број фискалног рачуна (ПФР број) који се односи на промет и друге трансакције у вези са прометом грађевинских објеката који се врши физичком лицу које није обвезник ПДВ).

Појединачна евиденција ПДВ не садржи пореске категорије. Ознаке S20, осим PDV-RS-OBJ (која одговара S20), S10, осим PDV-RS-OBJ (која одговара S10), S20-PDV-RS-OBJ и S10-PDV-RS-OBJ наведене су у оквиру **назива поља**.

3.1.1. Авансна фактура

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Тромесечни	Аванс за промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Аванс за промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ	
Период I тромесечје	Опис	Опис	
Промет Испорука	Основица	Основица	
Тип документа Авансна фактура	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Аванс за промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Аванс за промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	
Број документа *	Опис	Опис	
Основ за авансно плаћање	Основица	Основица	
Датум аванса	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи Сачувај

Слика 4. – Форма за унос података за тип документа – авансна фактура

Као што је дато у приказу (слика 4.), форма за унос садржи, између осталог, следеће целине:

1. „Аванс за промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ”

У оквиру ове целине уносе се подаци о авансу за промет по пореској стопи од 20%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

2. „Аванс за промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ”

Ова целина се односи на аванс за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 20%.

3. „Аванс за промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ”

Ова целина се односи на примљени аванс за промет по пореској стопи од 10%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

4. „Аванс за промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ”

У релевантна поља у оквиру ове целине уносе се подаци о авансу за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 10%.

За сваку од ових целина предвиђен је унос података: опис, основица и обрачунати ПДВ. Основица и износ ПДВ утврђују се у складу са прописима којима се уређује ПДВ.

У поље „Укупно обрачунати ПДВ” врши се аутоматски унос податка о укупно обрачунатом ПДВ, односно збиру обрачунатог ПДВ по пореској стопи од 20% и 10%.

За овај тип документа потребно је унети и податке о:

1. **Основу за авансно плаћање** - наводи се број понуде, профактуре, уговора, предуговора и др, на основу којег је примљен аванс.
2. **Датуму аванса** - уноси се датум када је примљен аванс.

Напомињемо, обвезник ПДВ је дужан да изда рачун по основу примљене авансне уплате, независно од тога да ли ће промет извршити у пореском периоду у којем је примио аванс или у неком од наредних пореских периода.

Пример 1.

Лице А, које је месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, је од правног лица – обвезника пореза на добит правних лица (које није корисник СЕФ-а) примило авансну уплату по профактури број 345 за испоруку 100 литара сока (у укупном износу 18.000 динара). Аванс је примљен 15. јануара 2025. године, а авансна фактура број 1212 је издата ван СЕФ-а.

С обзиром на то да је реч о авансу за промет који врши обвезник ПДВ - порески дужник за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ, Лице А је дужно да евидентира податке у Појединачној евиденцији ПДВ, што је ово лице извршило 16. јануара 2025. године. У наставку је дат приказ унетих података (слика 5.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96593	Евидентирано	16.01.2025	2700	2025

Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ Опис: Аванс за промет сока Основица: 15000,00 Обрачунати ПДВ: 3000,00	Аванс за промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ Опис: Основица: Обрачунати ПДВ:
Период Јануар		
Промет Испорука		
Тип документа Авансна фактура		

Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈ) * 113455xxxx	Аванс за промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ Опис: Основица: Обрачунати ПДВ:	Аванс за промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ Опис: Основица: Обрачунати ПДВ:
Број документа * 1212		
Основ за авансно плаћање Профактура бр. 345		
Датум аванса 15.01.2025		

Укупно обрачунати ПДВ: 3.000,00

Откажи
Коригуј
Поништи

Слика 5. – Пример 1.

На исти начин се уносе подаци у предвиђена поља за примљени аванс за промет опорезив по пореској стопи од 10%.

Пример 2.

Лице А, које је месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, је од страног правног лица (које није евидентирани обвезник ПДВ у Републици Србији) примило авансну уплату за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту (пословном објекту) по предуговору број 3452/25 закљученог у облику јавнобележнички потврђене, односно солемнизоване исправе. Аванс у износу од 840.000 евра је примљен 15. јануара 2025. године. Страном правном лицу издата је авансна фактура број 1213 у којој је исказан износ у еврима и износ у динарској противвредности од 98.393.400,00 динара са обрачунатим ПДВ утврђен по средњем курсу НБС на дан уплате аванса (117,1350 динара).

С обзиром на то да је реч о авансу за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту који врши обвезник ПДВ - порески дужник за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ, Лице А је дужно да евидентира податке у Појединачној евиденцији ПДВ, што је ово лице извршило 16. јануара 2025. године. У наставку је дат приказ унетих података (слика 6.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96619	Евидентирано	16.01.2025	2701	2025

Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Аванс за промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ
Период Јануар	Опис	Објект
Промет Испорука	Основица	81994500,00
Тип документа Авансна фактура	Обрачунати ПДВ	16398900,00
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКС) * U12345678	Аванс за промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Аванс за промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ
Број документа * 1213	Опис	Опис
Оснoв за авансно плаћање Предуговор бр. 3452/25	Основица	Основица
Датум аванса 15.01.2025	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ

Укупно обрачунати ПДВ: 16.398.900,00

[Откажи](#) [Коригуј](#)

Слика 6. – Пример 2.

3.1.2. Фактура

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ	Промет без накнаде по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ
Период Јануар	Опис	Опис	Опис
Промет Испорука	Основица	Основица	Основица
Тип документа Фактура	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	Промет без накнаде по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ
Број документа *	Опис	Опис	Опис
Повезана фактура	Основица	Основица	Основица
	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Укупно обрачунати ПДВ: 0,00			

Слика 7. – Форма за унос података за тип документа - фактура

Форма за унос података садржи следеће целине, односно поља (слика 7.):

1. „Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ”

Ова целина се односи на промет по пореској стопи од 20%, који се врши уз накнаду, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

2. *„Промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ”*

У овом делу се уносе подаци о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се врши уз накнаду и опорезује по пореској стопи од 20%.

3. *„Промет без накнаде по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ”*

У оквиру ове целине се исказују подаци о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, без накнаде, који се опорезује по пореској стопи од 20%.

4. *„Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ”*

У овом делу се исказују подаци о промету по пореској стопи од 10%, који се врши уз накнаду, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

5. *„Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ”*

У релевантна поља у оквиру ове целине се уносе подаци који се односе на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, који се врши уз накнаду и опорезује по пореској стопи од 10%.

6. *„Промет без накнаде по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ”*

У оквиру ове целине се исказују подаци о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, без накнаде, који се опорезује по пореској стопи од 10%.

За сваку од ових целина предвиђен је унос података: опис, основица и обрачунати ПДВ. Основица и износ ПДВ се утврђују у складу са прописима којима се уређује ПДВ.

У поље „Укупно обрачунати ПДВ” аутоматски се уноси податак о укупно обрачунатом ПДВ, односно збиру обрачунатог ПДВ по пореској стопи од 20% и 10%.

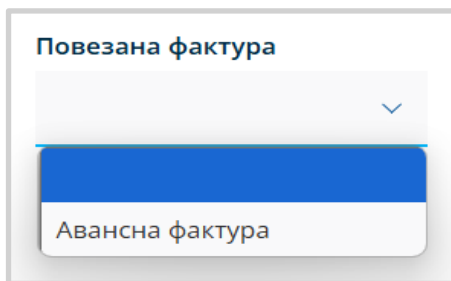
Ако је примљен аванс истог дана када је извршен промет, обвезник ПДВ - порески дужник евидентира податке у Појединачној евиденцији ПДВ за промет (не и за аванс).

У складу са чланом 25. став 1. Правилника о ЕФ, ако је наплаћен аванс за промет добара, односно услуга за који је порески дужник обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга, подаци о ПДВ евидентирају се тако што се:

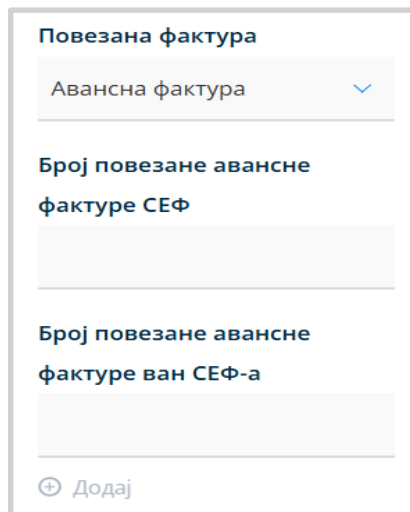
- за порески период у којем је аванс наплаћен евидентира износ **ПДВ по основу наплате аванса**;
- за порески период у којем је промет извршен, укључујући и порески период у којем је примљен аванс, **износ разлике** између износа ПДВ за промет добара, односно услуга и износа ПДВ по основу наплате аванса.

За извршени промет (којем је претходила авансна уплата) у поље „Основица” уноси се укупна основица за извршени промет (без умањења за износ основице по основу наплаћеног аванса).

Уколико је промету **претходило авансно плаћање** потребно је попунити податке у делу Појединачне евиденције ПДВ који се односи на повезани документ - повезану фактуру (сл. 8. и 9.). Реч је о податку о повезаном документу који садржи Појединачна евиденција ПДВ, а који је прописан чланом 20а став 3. тачка 5) Правилника о ЕФ.

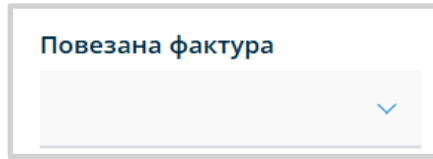

Слика 8. – Избор опције „Авансна фактура”

The image shows a software form titled 'Повезана фактура' (Linked invoice). It contains several input fields: a dropdown menu for 'Авансна фактура' (Advance invoice) with a downward chevron, a text field for 'Број повезане авансне фактуре СЕФ' (SEF linked advance invoice number), and another text field for 'Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а' (non-SEF linked advance invoice number). At the bottom left, there is a button with a plus icon and the text 'Додај' (Add).

Слика 9. – Референцирање на повезане

Уколико промету није претходило авансно плаћање, поље „Повезана фактура” остаје празно (слика 10).

Слика 10. – Опција „Повезана фактура”

Уколико је сачињена Појединачна евиденција ПДВ за повезану авансну фактуру, у поље „*Број повезане авансне фактуре СЕФ*” уноси се број авансне фактуре (издате ван СЕФ-а). Уносом тог броја генерише се одговарајући линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на ту авансну фактуру за коју је креирана Појединачна евиденција ПДВ. Постоји могућност уноса више авансних фактура (за које су креиране Појединачне евиденције ПДВ и за које нису креиране Појединачне евиденције ПДВ).

Ако Појединачна евиденција ПДВ није креирана за повезану авансну фактуру, уноси се број авансне фактуре у пољу „*Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а*” али се, наравно, не генерише линк. У овом пољу у приказу остаје број повезане авансне фактуре. И у овом случају могу се унети бројеви више повезаних авансних фактура.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ за повезану авансну фактуру креирана после Појединачне евиденције ПДВ за фактуру може се извршити кориговање Појединачне евиденције ПДВ за фактуру (у циљу креирања линка). Ова корекција није обавезна.

Уколико је реч о авансним фактурама које су евидентирани у „*Појединачној евиденцији ПДВ до 1. септембра 2024*”, а евидентирање фактуре издате по основу извршеног промета у „*Појединачној евиденцији ПДВ*”, није могуће креирати линк на претходно описани начин, већ се уноси само број авансне фактуре у поље „*Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а*”.

У ситуацији када је примљен аванс пре 1. јануара 2025. године и по том основу издата авансна фактура ван СЕФ-а (односно фискални рачун „Аванс-Продаја”) за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, одређених Законом о ПДВ, за који није постојала обавеза сачињавања Појединачне евиденције ПДВ, приликом евидентирања података из рачуна за извршени промет (почев од 1. јануара 2025. године) врши се унос броја повезаног документа – авансног рачуна у поље „*Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а*”. На исти начин поступа се и уколико су подаци из авансног рачуна евидентирани у Збирној евиденцији ПДВ (на пример по основу аванса примљеног за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту страном правном лицу).

Пример 3.

Лице А, које је месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, извршило је промет предузетнику - Лицу Б, које није корисник СЕФ-а, 100 литара сока (у вредности 15.000 динара, без ПДВ) и 50 комада чоколаде (у вредности 10.000 динара, без ПДВ) 10. јануара 2025. године. За овај промет издат је рачун број 1214 ван СЕФ-а 15. јануара 2025. године.

С обзиром на то да је реч о промету уз накнаду који врши обвезник ПДВ - порески дужник за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ, Лице А је дужно да евидентира податке у Појединачној евиденцији ПДВ, што је ово лице извршило 16. јануара 2025. године (Појединачна евиденција ПДВ са бројем 2702). У наставку је дат приказ евидентираних података (слика 11.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96660	Евидентирано	16.01.2025	2702	2025

Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ	Промет без накнаде по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ
Период Јануар	Опис Промет сока и чоколаде	Опис	Опис
Промет Испорука	Основица 25000,00	Основица	Основица
Тип документа Фактура	Обрачунати ПДВ 5000,00	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈ) * 113455xxx	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	Промет без накнаде по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ
Број документа * 1214	Опис	Опис	Опис
Повезана фактура	Основица	Основица	Основица
	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ

Укупно обрачунати ПДВ: 5.000,00

Откажи Коријуј Поништи

Слика 11. – Пример 3.

Пример 4.

Лице А, које је месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, извршило је промет предузетнику - Лицу Б (које није корисник СЕФ-а) 100 литара сока (у вредности 15.000 динара, без ПДВ) и 80 литара млека (у вредности 10.400 динара, без ПДВ) 10. јануара 2025. године. За овај промет издат је рачун број 1215 ван СЕФ-а 13. јануара 2025. године.

С обзиром на то да је реч о промету уз накнаду који врши обвезник ПДВ - порески дужник, за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ, Лице А је дужно да евидентира податке у Појединачној евиденцији ПДВ, што је ово лице извршило 16. јануара 2025. године. У наставку је дат приказ унетих података (слика 12.).

Евидентирано				
Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96811	Евидентирано	16.01.2025	2703	2025
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ	Промет без накнаде по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ	
Период Јануар	Опис Промет сока	Опис	Опис	
Промет Испорука	Основица 15000,00	Основица	Основица	
Тип документа Фактура	Обрачунати ПДВ 3000,00	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) * 113455xxx	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	Промет без накнаде по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	
Број документа * 1215	Опис Промет млека	Опис	Опис	
Повезана фактура	Основица 10400,00	Основица	Основица	
	Обрачунати ПДВ 1040,00	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Укупно обрачунати ПДВ: 4.040,00				

[Откажи](#) [Коригуј](#) [Поништи](#)

Слика 12. - Пример 4.

Пример 5.

Лице А, које је месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, извршило је промет правном лицу - Лицу Б (које није корисник СЕФ-а) 100 литара сока (у вредности 15.000 динара, без ПДВ) и 80 литара млека (у вредности 10.400 динара, без ПДВ) 16. јануара 2025. године.

Испоручилац (Лице А) је од правног лица примио авансну уплату по профактури број 345 за испоруку 100 литара сока (у вредности 18.000 динара). Аванс је примљен 15. јануара 2025. године, а авансна фактура број 1212 је издата ван СЕФ-а. Подаци из ове авансне фактуре су евидентирани у Појединачној евиденцији ПДВ број 2700 (Пример 1.).

С обзиром на то да је реч о авансу за промет који врши обвезник ПДВ - порески дужник, за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ, Лице А је дужно да евидентира податке у Појединачној евиденцији ПДВ, што је ово лице извршило 16. јануара 2025. године.

За овај промет издат је рачун број 1216 ван СЕФ-а 16. јануара 2025. године. Подаци из овог рачуна су евидентирани у Појединачној евиденцији ПДВ број 2704 (слика 13).

Евидентирано				
Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96838	Евидентирано	16.01.2025	2704	2025
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBV	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBV	Промет без накнаде по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBV	
Период Јануар	Опис Промет сока	Опис	Опис	
Промет Испорука	Основица 15000,00	Основица	Основица	
Тип документа Фактура	Обрачунати ПДВ 0,00	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) * 113455xxx	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBV	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBV	Промет без накнаде по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBV	
Број документа * 1216	Опис Промет млека	Опис	Опис	
	Основица	Основица	Основица	

Повезана фактура Авансна фактура Број повезане авансне фактуре СЕФ 1212 Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а Додај	10400,00 Обрачунати ПДВ 1040,00	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
--	---------------------------------------	----------------	----------------

Укупно обрачунати ПДВ: 1.040,00

Откажи Коригуј Поништи

Слика 13. – Пример 5.

Пример 6.

Лице А, које је месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, је од страног правног лица (који није евидентирани обвезник ПДВ у Републици Србији) примило авансну уплату за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту (пословном објекту) по предуговору број 3452/25 закљученог у облику јавнобележнички потврђене, односно солемнизоване исправе. Аванс у износу од 840.000 евра је примљен 15. јануара 2025. године. Страном правном лицу је издата авансна фактура број 1213 у којој је исказан износ у еврима и износ у динарској противвредности од 98.393.400,00 динара са обрачунатим ПДВ, утврђен по средњем курсу НБС на дан уплате аванса (117,1350 динара).

С обзиром на то да је реч о авансу за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту који врши обвезник ПДВ - порески дужник за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре са исказаним ПДВ, Лице А је дужно да евидентира податке у Појединачној евиденцији ПДВ, што је ово лице извршило 16. јануара 2025. године (Пример 2.).

На основу уговора о продаји наведене непокретности закљученог 16. јануара 2025. године у облику јавнобележнички потврђене, односно солемнизоване исправе истог дана издат је рачун (ван СЕФ-а) број 1217 страном правном лицу. Укупан износ накнаде је 1.500.000 евра (без ПДВ). Подаци из овог рачуна су евидентирани у Појединачној евиденцији ПДВ у одговарајућим пољима (прерачун разлике која се односи на основицу – 800.000 евра у динарску противвредност од 93.687.680,00 динара извршен је по средњем курсу НБС на дан извршеног промета - 117,1096 динара). Појединачна евиденција ПДВ сачињена је 17. јануара 2025. године.

У наставку је дат приказ унетих података (слика 14.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96839	Евидентирано	17.01.2025	2705	2025

Порески период
Месечни

Период
Јануар

Промет
Испорука

Тип документа
Фактура

Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *
U12345678

Број документа *
1217

Повезана фактура
Авансна фактура

Број повезане авансне фактуре СЕФ

1213

Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а

Додај

Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ

Опис
//

Основица
//

Обрачунати ПДВ
//

Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ

Опис
//

Основица
//

Обрачунати ПДВ
//

Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ

Опис
Промет објекта
//

Основица
175682180,00
//

Обрачунати ПДВ
18737536,00
//

Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ

Опис
//

Основица
//

Обрачунати ПДВ
//

Промет без накнаде по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ

Опис
//

Основица
//

Обрачунати ПДВ
//

Промет без накнаде по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ

Опис
//

Основица
//

Обрачунати ПДВ
//

Укупно обрачунати ПДВ: 18.737.536,00

Откажи

Коригуј

Поништи

Слика 14. – Пример 6.

3.1.3. Документ о повећању

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ	
Период Јануар	Опис	Опис	
Промет Испорука	Основица	Основица	
Тип документа Документ о повећању	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	
Број документа *	Опис	Опис	
Повезана фактура Фактура	Основица	Основица	
Број повезане фактуре СЕФ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Број повезане фактуре ван СЕФ-а			
⊕ Додај			
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи

Сачувај

Слика 15. – Форма за унос података за тип документа – документ о повећању

Форма за унос садржи следеће целине:

1. *„Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ”*

У оквиру ове целине исказују се подаци о повећању основице и обрачунаог ПДВ за промет по пореској стопи од 20%, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

2. *„Промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ”*

У овом делу исказују се подаци о повећању основице и обрачунаог ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 20%.

3. *„Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ”*

У релевантна поља у оквиру ове целине уносе се подаци о повећању основице и обрачунаог ПДВ за промет по пореској стопи од 10%, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

4. *„Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ”*

Ова целина садржи поља која се односе на повећање основице и обрачунаог ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 10%.

За сваку од ових целина предвиђен је унос следећих података: опис, основица и обрачунати ПДВ.

У пољу *„Укупно обрачунати ПДВ”* садржан је податак о укупно обрачунаом ПДВ, односно збиру обрачунаог ПДВ по пореској стопи од 20% и 10%.

У складу са чланом 21. став 1. Закона о ПДВ, ако се основица накнадно повећа за промет добара и услуга, обвезник ПДВ који је испоручио добра и услуге, а који је порески дужник за тај промет у складу са овим законом, дужан је да износ ПДВ који дугује по том основу исправи – повећа у складу са изменом, као и да изда документ о повећању. Чланом 51. став 2. Правилника о ПДВ прописано је да се измена основице врши за порески период у којем је наступила измена.

Ако се основица за опорезиви промет добара или услуга накнадно повећа, обвезник ПДВ који је извршио промет добара или услуга дужан је да обрачуна ПДВ на износ за који је повећана основица, као и да изда документ о повећању (члан 52. Правилника о ПДВ).

Издавање документа о повећању ближе је регулисано чланом 182. Правилника о ПДВ, којим је прописано да када се после извршеног промета добара и услуга промени накнада за тај промет, обвезник ПДВ издаје документ о повећању или смањењу накнаде, односно документ о повећању или смањењу основице. Истим чланом прописани су елементи документа о повећању који, између осталог, садржи **број и датум издавања рачуна** за извршени промет добара и услуга, односно **датум почетка и датум завршетка временског периода** у којем су издати рачуни за извршени промет добара и услуга, у случају када се измена врши за све рачуне издате једном лицу у том временском периоду.

С тим у вези Појединачна евиденција ПДВ која се односи на документ о повећању садржи поље под називом „*Повезана фактура*”, као и падајући мени са алтернативама: „*Фактура*” (слика 16.) и „*Временски период*” (слика 17.) при чему:

1. Ако се изабере алтернатива „*Фактура*” појављује се поље „*Број повезане фактуре СЕФ*” у које се уноси број фактуре. Уносом тог броја креира се линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на ту фактуру (уколико је Појединачна евиденција ПДВ за ту фактуру креирана).

Ако Појединачна евиденција ПДВ није креирана за повезану фактуру, потребно је унети број фактуре у поље „*Број повезане фактуре ван СЕФ-а*”. Ако је Појединачна евиденција ПДВ за повезану фактуру креирана после Појединачне евиденције ПДВ за документ о повећању корисник има могућност да изврши корекцију Појединачне евиденције ПДВ за документ о повећању. Ова корекција није обавезна.

У ситуацији када је извршен први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима пре 1. јануара 2025. године и по том основу издата фактура ван СЕФ-а (односно фискални рачун „Промет-Продаја”), за који није постојала обавеза сачињавања Појединачне евиденције ПДВ, приликом евидентирања података из документа о повећању (издатог по основу повећања до којег је дошло од 1. јануара 2025. године) врши се унос броја документа – повезаног рачуна у поље „*Број повезане фактуре ван СЕФ-а*”. На исти начин поступа се и уколико су подаци из рачуна за промет евидентирани у Збирној евиденцији ПДВ (на пример по основу првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту страном правном лицу).

2. Ако се изабере алтернатива „*Временски период*” појављује се поље које садржи календар у којем се уноси, односно врши одабир датума почетка и датума завршетка временског периода у којем су издате фактуре на које се односи документ о повећању. Означавањем временског периода не исписују се појединачни бројеви фактура обухваћени тим временским периодом, односно не креирају се линкови ка Појединачним евиденцијама ПДВ за све фактуре обухваћене означеним временским периодом.

Повезана фактура

Фактура

Број повезане фактуре СЕФ

Број повезане фактуре ван СЕФ-а

⊕ Додај

Слика 16. – Избор алтернативе „*Фактура*”

Повезана фактура

Временски период

Почетак

Завршетак

Слика 17. – Избор алтернативе „*Временски период*”

У складу са чланом 24. став 2. Правилника о ЕФ, ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ по основу **повећања**, која се односи на набавке, односно **испоруке**, у **Збирној евиденцији ПДВ** за порески период у којем је дошло до повећања евидентира се износ за који је повећана основица и износ за који је повећан ПДВ, у одговарајућим пољима у делу „*Повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник испоручилац*” (слика 18). Не врши се исказивање података у Збирној евиденцији ПДВ уколико је издат документ о повећању преко СЕФ-а.

Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник испоручилац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице за промет по стопи од 20%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 20%	Повећање основице за промет по стопи од 10%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 10%

Слика 18. – Релевантна поља у Збирној евиденцији ПДВ

Пример 7.

Лице А, месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, извршило је промет цемента правном лицу - Лицу Б (које није обвезник ПДВ, ни добровољни корисник СЕФ-а). Накнада за овај промет износи 180.000 динара, без ПДВ. Промет је извршен 5. јануара 2025. године. С обзиром на то да Лице А организује превоз цемента до магацина Лица Б (тако што за превоз ангажује Лице Ц), уговором је предвиђено да се у накнаду урачунавају и додатни трошкови превоза.

Лице А је издало фактуру број 1218 (ван СЕФ-а) Лицу Б 6. јануара 2025. године и унело релевантне податке у Појединачну евиденцију ПДВ 10. јануара 2025. године (којој је доделило број 2706).

Накнадно, 15. јануара 2025. године, по основу зарачунавања трошкова транспорта у износу од 35.000 динара, без ПДВ, Лице А је издало документ о повећању (ван СЕФ-а) број 1219 и евидентирало податке по том основу у Појединачној евиденцији ПДВ 17. јануара 2025. године број 2707. Начин уноса података у Појединачну евиденцију ПДВ за документ о повећању приказан је на слици 19.

Евидентирано				
Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96840	Евидентирано	17.01.2025	2707	2025

Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ
Период Јануар	Опис Трошкови транспорта	Опис
Промет Испорука	Основица 35000,00	Основица
Тип документа Документ о повећању	Обрачунати ПДВ 7000,00	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) * 113455xxx	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ
Број документа * 1219	Опис	Опис
Повезана фактура Фактура	Основица	Основица
	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ

Број повезане фактуре СЕФ		
1218		
Број повезане фактуре ван СЕФ-а		
⊕ Додај		
Укупно обрачунати ПДВ: 7.000,00		

Откажи Коригуј Поништи

Слика 19. – Пример 7.

Пример 8.

Лице А, месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, извршио је више промета грађевинског материјала правном лицу - Лицу Б (које није обвезник ПДВ, ни добровољни корисник СЕФ-а) за које је издало рачуне у периоду од 10. октобра 2024. године до 10. јануара 2025. године у укупној вредности 700.000 динара, без ПДВ. Грађевински материјал испоручиван је по ценама које су уговорене 1. октобра 2024. године. Због повећања цена грађевинског материјала на тржишту, Лице А и Лице Б су у јануару 2025. године договорили накнадно повећање цена за испоруке извршене у овом периоду од 10%.

По овом основу Лице А је издало документ о повећању бр. 1220 дана 15. јануара 2025. године и 17. јануара 2025. године евидентирало податке у Појединачној евиденцији ПДВ број 2708 (слика 20.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96841	Евидентирано	17.01.2025	2708	2025

Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ
Период Јануар	Опис Повећање накнаде	Опис
Промет Испорука	Основица 70000,00	Основица
Тип документа Документ о повећању	Обрачунати ПДВ 14000,00	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) * 113455xxx	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ
Број документа * 1220	Опис	Опис
Повезана фактура Временски период	Основица	Основица
Почетак 10.10.2024	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Завршетак 10.01.2025		

Укупно обрачунати ПДВ: 14.000,00

Откажи
Коригуј
Поништи

Слика 20. – Пример 8.

У складу са чланом 24. Правилника о ЕФ, Лице А из примера 7. и 8. **дужно је да изврши евидентирање података о повећању (основица и ПДВ) у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до повећања.**

Пример 9.

Лице А – маркетиншка агенција, месечни обвезник ПДВ, је за пружене услуге рекламирања у јануару 2025. године издало рачун правном лицу које није корисник СЕФ-а. Рачун је издат на основу расположивих података и података који су процењени (јер њихов тачан износ зависи од

података других лица) дана 7. фебруара 2025. године. Накнадно (по добијању података од других лица 25. фебруара 2025. године) утврђен је виши (коначни) износ основице и издат документ о повећању ван СЕФ-а 26. фебруара 2025. године³.

Лице А је дужно да у Појединачној евиденцији ПДВ изврши евидентирање података из издатог рачуна за извршени промет (за порески период јануар 2025. године), као и из документа о повећању (за порески период фебруар 2025. године). Податке о повећању основице и обрачунатом ПДВ (по основу повећања), Лице А уноси и у Збирну евиденцију ПДВ у одговарајућа поља (за порески период фебруар 2025. године).

³ У складу са чланом 46. Правилника о ПДВ ако за промет добара или услуга није познат износ основице на дан настанка пореске обавезе, у складу са Законом о ПДВ, порески дужник утврђује основицу проценом (нпр. на основу података о истим или сличним прометима добара или услугама извршених у претходном периоду, на основу елемената из уговора и др.). Ако се утврђена основица из става 1. овог члана разликује од основице на дан настанка пореске обавезе, сматра се да је дошло до измене основице у смислу члана 21. истог закона. Измена основице из става 2. овог члана врши се за порески период у којем је износ основице постао познат.

3.1.4. Документ о смањењу

Документ о смањењу издаје се по основу смањења основице за извршени промет, као и по основу смањења аванса.

Документ о смањењу – промет

На наредној слици (слика 21.) дата је форма за унос података за тип документа – документ о смањењу који референцира на појединачну фактуру.

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ	
Месечни	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Период	Опис	Опис	
Јануар	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Промет	Основица	Основица	
Испорука	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Тип документа	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Документ о смањењу	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	
<input type="text"/>	Опис	Опис	
Број документа *	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Повезана фактура	Основица	Основица	
Фактура	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Број повезане фактуре СЕФ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Број повезане фактуре ван СЕФ-а			
<input type="text"/>			
<input type="button" value="Додај"/>			
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00
<input type="button" value="Откажи"/> <input type="button" value="Сачувај"/>			

Слика 21. – Форма за унос података за тип документа – документ о смањењу који референцира на појединачну фактуру

Форма за унос података у Појединачну евиденцију ПДВ за документ о смањењу који референцира на **појединачну фактуру** или **временски период** садржи следеће целине, односно поља:

1. *„Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци о смањењу основице и обрачунаог ПДВ за промет по пореској стопи од 20%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

2. *„Промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ”*

Ова целина садржи поља у која се уносе подаци о смањењу основице и обрачунаог ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 20%.

3. *„Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ”*

Ова целина садржи поља у која се уносе подаци о смањењу основице и обрачунаог ПДВ за промет по пореској стопи од 10%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

4. *„Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ”*

У овом делу се уносе подаци о смањењу основице и обрачунаог ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 10%.

За сваку од ових целина предвиђен је унос следећих података: опис, основица и обрачунати ПДВ.

У поље *„Укупно обрачунати ПДВ”* садржан је податак о укупно обрачунатом ПДВ, односно збиру обрачунаог ПДВ по пореској стопи од 20% и 10%.

Издавање документа о смањењу ближе је регулисано чланом 182. Правилника о ПДВ којим је прописано да када се после извршеног промета добара и услуга промени накнада за тај промет, обвезник ПДВ издаје документ о повећању или **смањењу** накнаде, односно документ о повећању или смањењу основице. Истим чланом прописани су елементи документа о смањењу који, између осталог, садржи **број и датум издавања рачуна** за извршени промет добара и услуга, односно **датум почетка и датум завршетка временског периода** у којем су издати рачуни за извршени промет добара и услуга, у случају када се измена врши за све рачуне издате једном лицу у том временском периоду.

Документ о смањењу - аванс

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ	
Период Јануар	Опис <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	
Промет Испорука	Основица <input type="text"/>	Основица <input type="text"/>	
Тип документа Документ о смањењу	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) * <input type="text"/>	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ	
Број документа * <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	
Повезана фактура Фактура	Основица <input type="text"/>	Основица <input type="text"/>	
Број повезане фактуре СЕФ <input type="text"/>	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	
Број повезане фактуре ван СЕФ-а <input type="text"/>	Укупно обрачунати ПДВ: 0,00		
<input type="button" value="Откажи"/> <input type="button" value="Сачувај"/>			

Слика 22. – Форма за унос података за тип документа – документ о смањењу који референцира на авансну фактуру

Форма за унос података у Појединачну евиденцију ПДВ за документ о смањењу (слика 22.) који референцира на авансну фактуру садржи следеће целине:

1. *„Аванс за промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на смањење аванса за промет по пореској стопи од 20%, осим на смањење аванса за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

2. *„Аванс за промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ”*

Ова целина садржи поља која се односе на смањење аванса за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 20%.

3. *„Аванс за промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на смањење аванса за промет по пореској стопи од 10%, осим на смањење аванса за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

4. *„Аванс за промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ”*

Ова целина садржи поља која се односе на смањење аванса за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 10%.

За сваку од ових целина предвиђен је унос следећих података: опис, основица и обрачунати ПДВ.

У пољу *„Укупно обрачунати ПДВ”* је садржан податак о укупно обрачунатом ПДВ, односно збиру обрачунатог ПДВ по пореској стопи од 20% и 10%.

Додатно, чланом 182. ст. 3. и 4. Правилника о ПДВ прописано је да се одредбе у смислу издавања документа о смањењу сходно примењују и у случају **смањења аванса**, уз напомену да документ о смањењу аванса садржи податак о броју и датуму издавања авансног рачуна. До

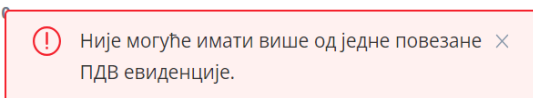
смањења аванса долази, сагласно члану 54а истог правилника, када наплаћени, односно плаћени аванс престане да се сматра авансом за промет добара, односно услуга, у потпуности или делимично. У овом случају документ о смањењу садржи податак о броју и датуму издавања авансног рачуна. Документ о смањењу може се референцирати искључиво на једну авансну фактуру.

Документ о смањењу – промет/аванс

Појединачна евиденција ПДВ за документ о смањењу садржи поље „Повезана фактура”, као и падајући мени са опцијама: „Фактура” (слика 23.), „Временски период” (слика 24.) и „Авансна фактура” (слика 25.), при чему:

1. Ако се изабере опција „Фактура” појављује се поље „Број повезане фактуре СЕФ” у које се уноси број фактуре. Уносом тог броја креира се линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на ту фактуру (уколико је Појединачна евиденција ПДВ за ту фактуру креирана).

Ова опција се односи на **појединачну** фактуру. Уколико корисник унесе више од једне, појавиће се порука:

Ако Појединачна евиденција ПДВ није креирана за повезану фактуру, потребно је унети број фактуре у поље „Број повезане фактуре ван СЕФ-а”. Ако је Појединачна евиденција ПДВ за повезану фактуру креирана после Појединачне евиденције ПДВ за документ о смањењу корисник СЕФ-а може извршити корекцију Појединачне евиденције ПДВ за документ о смањењу. Ова корекција није обавезна.

Такође, у поље „Број повезане фактуре ван СЕФ-а” уноси се број референтне фактуре у случају када је евидентирање извршено у „Појединачној евиденцији ПДВ до 1. септембра 2024”.

2. Ако се изабере опција „Временски период” појављује се поље које садржи календар у којем се врши одабир датума почетка и датума завршетка временског периода у којем су издате фактуре на које се односи документ о смањењу. Означавањем временског периода не исписују се појединачни бројеви фактура које су обухваћене у оквиру тог временског периода, односно не креирају се линкови ка Појединачним евиденцијама ПДВ за све фактуре обухваћене означеним временским периодом.

3. Ако се изабере опција „Авансна фактура” појављује се поље „Број повезане авансне фактуре СЕФ” у које се уноси број авансне фактуре. Уносом тог броја генерише се линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на ту авансну фактуру уколико је Појединачна евиденција ПДВ креирана. Може бити унет број једне повезане авансне фактуре.

Ако Појединачна евиденција ПДВ није креирана за повезану авансну фактуру, потребно је унети број повезане авансне фактуре у поље „Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а”. Ако је Појединачна евиденција ПДВ за повезану авансну фактуру креирана после Појединачне евиденције ПДВ за документ о смањењу може се извршити корекција Појединачне евиденције ПДВ за документ о смањењу, уз напомену да та корекција није обавезна.

Слика 23. – Опција „Фактура”

Слика 24. – Опција „Временски период”

Слика 25. – Опција „Авансна фактура”

Чланом 21. став 4. Закона о ПДВ прописано је да ако је промет добара и услуга извршен лицу које **није обвезник ПДВ**, обвезник ПДВ може да изврши измену, односно смањење ПДВ ако је издао документ о смањењу и ако поседује доказ о смањењу основице, као и обавештење да за износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ у случају када је промет добара и услуга извршен лицу које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим законом. Код смањења аванса⁴ плаћеног од стране лица које није обвезник ПДВ сходно се примењује наведена одредба.

Сагласно члану 53. став 4. Правилника о ПДВ, ако је промет добара и услуга извршен лицу које није обвезник ПДВ, обвезник ПДВ – порески дужник за тај промет, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако:

⁴ До смањења аванса долази када наплаћени, односно плаћени аванс престане да се сматра авансом за промет добара, односно услуга плаћеног од стране лица које није обвезник ПДВ, у потпуности или делимично.

- 1) је издао документ о смањењу, односно други документ о смањењу накнаде, потврђен од стране примаоца добара и услуга;
- 2) поседује доказ о смањењу основице (уговор, извршен је повраћај новца и др.);
- 3) обавештење примаоца добара и услуга да за износ ПДВ који је смањен није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ у случају када је промет добара и услуга извршен лицу које има право на рефакцију ПДВ у складу са Законом о ПДВ.

Смањење обрачунатог ПДВ врши се за порески период у којем су испуњени сви наведени услови.

У складу са чланом 54а Правилника о ПДВ, наведене одредбе сходно се примењују и у случају **смањења аванса**.

У складу са чланом 22. став 4. Правилника о ЕФ, у случају смањења основице, независно од тога да ли је лицу које није обвезник ПДВ издат документ о смањењу (електронска фактура, фискални рачун или други документ), обвезник ПДВ - издавалац у Збирној евиденцији ПДВ (слика 26.) за порески период у којем је дошло до смањења основице исказује податке о износу за који је смањена основица у одговарајућим пољима.

Смањење ПДВ по основу смањења основице исказује се у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем су испуњени услови за смањење ПДВ, у складу са прописима којима се уређује ПДВ (издат је документ о смањењу, односно други документ о смањењу накнаде, потврђен од стране примаоца добара и услуга и остали услови). Овај документ може бити потврђен на самом документу о смањењу или издавањем посебног документа који је послат електронским путем или на други начин. Потврђивање документа не врши се преко СЕФ-а, осим ако је документ о смањењу издат лицу које није обвезник ПДВ преко СЕФ-а, када се прихватањем документа о смањењу сматра да је тај документ потврђен.

На наведени начин се поступа и у ситуацији смањења аванса плаћеног од стране лица које није обвезник ПДВ, при чему се подаци уносе у следећа поља у Збирној евиденцији ПДВ (слика 26).

Смањење основице, односно ПДВ			
Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 26. – Релевантна поља у Збирној евиденцији ПДВ

Пример 10.

Лице А, месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, извршило је промет средстава за чишћење у вредности 150.000 динара, без ПДВ, правном лицу - Лицу Б (које није обвезник ПДВ, ни добровољни корисник СЕФ-а) 5. јануара 2025. године са уговореним роком плаћања 30 дана од дана издавања фактуре за извршени промет. Фактура бр. 1221 је издата 5. јануара 2025. године ван СЕФ-а. Подаци из ове фактуре су евидентирани у Појединачној евиденцији ПДВ број 2709. Уговором је предвиђено одобравање накнадног попушта од 10% уколико плаћање буде извршено у року од 10 дана од дана издавања фактуре.

Лице Б је остварило право на накнадни попуст 12. јануара 2025. године. По овом основу Лице А је 15. јануара 2025. године издало документ о смањењу (ван СЕФ-а) број 1222 и 17. јануара 2025. године евидентирало податке у Појединачној евиденцији ПДВ број 2710 (слика 27.). Лице Б је потврдило документ о смањењу 26. јануара 2025. године.

Евидентирано				
Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
96884	Евидентирано	17.01.2025	2710	2025
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 20% - S20-PDV-RS-OBJ		
Период Јануар	Опис Накнадни попуст	Опис		
Промет Испорука	Основица 15000,00	Основица		
Тип документа Документ о смањењу	Обрачунати ПДВ 3000,00	Обрачунати ПДВ		
Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКС) * 113455xxx	Промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ	Промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ		
Број документа * 1222	Опис	Опис		
Повезана фактура Фактура	Основица	Основица		
Број повезане фактуре СЕФ 1221	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ		
Број повезане фактуре ван СЕФ-а				
Додат				
Укупно обрачунати ПДВ: 3.000,00				

Откажи Корију Поништи

Слика 27. – Пример 10.

Такође, Лице А исказује податке о смањењу основице и смањењу ПДВ за промет по стопи од 20% у Збирној евиденцији ПДВ у делу „Смањење основице, односно ПДВ” који се односи на пореског дужника – испоручиоца (слика 26.).

Пример 11.

Лице А, месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, по основу закљученог уговора број 678 примило је авансну уплату у износу од 2.400.000 динара за промет специјализоване опреме од правног лица - Лица Б (које није обвезник ПДВ, ни добровољни корисник СЕФ-а) 3. јануара 2025. године.

Лице А је 6. јануара 2025. издало авансну фактуру број 1223 (ван СЕФ-а) Лицу Б и унело релевантне податке у Појединачну евиденцију ПДВ 10. јануара 2025. године (којој је доделило број 2711).

Лице Б је раскинуло уговор 16. јануара 2025. године. По основу раскида уговора, Лице А је издало документ о смањењу (ван СЕФ-а) број 1224 и креирало Појединачну евиденцију ПДВ 19. јануара 2025. године којој је доделило број 2712 (слика 28.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
97079	Евидентирано	19.01.2025 📅	2712	2025

Порески период
Месечни ▼

Период
Јануар ▼

Промет
Испорука ▼

Тип документа
Документ о смањењу ▼

Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *
113455xxx

Број документа *
1224

Повезана фактура
Авансна фактура ▼

Број повезане авансне фактуре СЕФ

1223

Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а

🕒 Додај

<p>Аванс за промет по стопи од 20%-S20, осим PDV-RS-OBJ ❓</p> <p>Опис Повраћај аванса //</p> <p>Основица 2000000,00</p> <p>Обрачунати ПДВ 400000,00</p>	<p>Аванс за промет по стопи од 20%-S20-PDV-RS-OBJ ❓</p> <p>Опис //</p> <p>Основица </p> <p>Обрачунати ПДВ </p>
<p>Аванс за промет по стопи од 10%-S10, осим PDV-RS-OBJ ❓</p> <p>Опис //</p> <p>Основица </p> <p>Обрачунати ПДВ </p>	<p>Аванс за промет по стопи од 10%-S10-PDV-RS-OBJ ❓</p> <p>Опис //</p> <p>Основица </p> <p>Обрачунати ПДВ </p>

Укупно обрачунати ПДВ: 400.000,00

Откажи
Коригуј
Поништи

Слика 28. – Пример 11.

Такође, Лице А исказује податке о смањењу основице и смањењу ПДВ за аванс по стопи од 20% у Збирној евиденцији ПДВ у делу „Смањење основице, односно ПДВ” који се односи на пореског дужника – испоручиоца (слика 26.).

3.1.5. Сторнирање

Корисник СЕФ-а не уноси податке у Појединачну евиденцију ПДВ у случају **сторнирања** електронске фактуре **и других истоврсних докумената**, већ поступа у складу са чланом 23. Правилника о ЕФ. Овим чланом је прописано да код сторнирања електронске фактуре из члана 11. став 1. (односно фактуре, авансне фактуре, документа о повећању и документа о смањењу) и других истоврсних докумената који се не сматрају електронском фактуром, у **Збирној евиденцији ПДВ** **исказују се подаци о смањењу, односно повећању** основице и ПДВ у одговарајућим пољима, за одговарајући порески период, у складу са овим правилником и прописима којима се уређује ПДВ (слика 29.).

Повећање основице, односно ПДВ			
Повећање основице по стопи од 20%	Повећање ПДВ по стопи од 20%	Повећање основице по стопи од 10%	Повећање ПДВ по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Смањење основице, односно ПДВ			
Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 29. – Поља у Збирној евиденцији ПДВ предвиђена за унос података који се односе на сторнирање докумената од стране пореског дужника – испоручиоца

У складу са чланом 44. Закона о ПДВ обвезник ПДВ који је издао рачун са исказаним ПДВ дужан је да исказани ПДВ плати.

Ставом 2. овог члана прописано је да уколико обвезник ПДВ **сторнира** рачун, смањује износ основице, а **износ ПДВ може да смањи** ако:

- 1) је издао нови рачун у складу са овим законом, у случају када постоји обавеза издавања рачуна;
- 2) поседује документ примаоца рачуна – обвезника ПДВ или лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим законом у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез, односно да за тај износ ПДВ није и неће бити поднет

захтев за рефакцију ПДВ, у случају када је рачун издат обвезнику ПДВ или лицу које има право на рефакцију ПДВ.

Смањење износа ПДВ врши се за порески период за који су испуњени наведени услови. Услови из става 2. овог члана сматрају се испуњеним за порески период ако обвезник ПДВ закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи том пореском периоду, испуни оба услова.

Према члану 169а Правилника о ПДВ, ако обвезник ПДВ издаје нови рачун у складу са чланом 44. став 2. тачка 1) Закона о ПДВ, као податак о датуму настанка пореске обавезе наводи датум када је пореска обавеза настала.

У складу са чланом 202б Правилника о ПДВ обвезник ПДВ може да сторнира рачун за промет добара и услуга, документ о повећању, односно смањењу накнаде за промет добара и услуга, авансни рачун, документ о смањењу аванса, као и интерни рачун из члана 196. овог правилника. Чланом 237а Правилника о ПДВ прописано је да је обвезник ПДВ дужан да води посебну евиденцију о сторнирању докумената које је издао, односно примио, а која, између осталог, садржи податке о износу основице, односно накнаде који је повећан, односно смањен и износу ПДВ који је повећан, односно смањен.

Пример 12.

Лице А, месечни обвезник ПДВ, издало је домаћем правном лицу – обвезнику пореза на добит правних лица, које није корисник СЕФ-а, рачун у папирном облику 7. јануара 2025. године за будући промет добара – грађевинског материјала, с обзиром на то да у овом случају не постоји обавеза нити могућност издавања електронске фактуре и по том основу сачинило Појединачну евиденцију ПДВ истог дана.

Лице А је сторнирало рачун 10. јануара 2025. године и за промет извршен 15. јануара 2025. године издало нови рачун у складу са Законом о ПДВ 17. јануара 2025. године.

Лице А сачинило је Појединачну евиденцију ПДВ 18. јануара 2025. године у којој је исказало податке из новог рачуна од 17. јануара 2025. године.

За порески период јануар 2025. године, Лице А евидентира податке о смањењу основице и смањењу ПДВ у Збирној евиденцији ПДВ у делу „Сторнирање – порески дужник испоручилац”.

3.2. Појединачна евиденција ПДВ за промет - набавка

У складу са чланом 20. Правилника о ЕФ, Појединачна евиденција ПДВ, која се односи на набавке, садржи следеће податке:

1. број Појединачне евиденције ПДВ, статус и датум евидентирања;
2. годину, порески период (месец или тромесечје) и период (конкретан месец или тромесечје);
3. идентификатор лица које врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС/Порески број страног лица);
4. тип и број документа (Интерни рачун – страно лице, односно Интерни рачун – обвезник ПДВ одређен прописима којима се којима се уређује ПДВ);
5. основ одабира документа (промет, аванс, повећање, односно смањење);
6. повезани интерни рачун;
7. датум аванса и основ за авансно плаћање код основа одабира документа аванс;
8. промет по стопи од 20% (уз накнаду, односно без накнаде), повећање/смањење накнаде, аванс и смањење аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), осим промета грађевинских објеката, са ознаком „АЕ20, осим ОВЈ”;
9. промет по стопи од 20% грађевинских објеката (уз накнаду, односно без накнаде), повећање/смањење накнаде, аванса и смањење аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „АЕ20-ОВЈ”;
10. промет по стопи од 10% (уз накнаду, односно без накнаде), повећање/смањење накнаде, аванс и смањење аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), осим промета грађевинских објеката, са ознаком „АЕ10, осим ОВЈ”;
11. промет по стопи од 10% грађевинских објеката (уз накнаду, односно без накнаде), повећање/смањење накнаде, авансе и смањење аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „АЕ10-ОВЈ”;
12. укупно обрачунати ПДВ.

Подаци из тач. 8)-12) претходног пасуса исказују се по сваком документу (интерни рачун – страно лице, односно интерни рачун – обвезник ПДВ), који може да садржи једну или више ставки.

У складу са прописаним садржајем, у форми за унос података су предвиђена **посебна поља** у зависности од чињенице да ли је реч о:

1. промету грађевинских објеката уз накнаду или без накнаде (по стопи од 20%, односно 10%);

2. промету, изузев промета грађевинских објеката, уз накнаду или без накнаде (по стопи од 20%, односно 10%).

Евидентирање података у Појединачној евиденцији ПДВ, која се односи на набавке, у непосредној је вези са чланом 196. Правилника о ПДВ. Наведеним чланом прописано је да по основу промета добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ, који у Републици Србији врши **страно лице које није обвезник ПДВ**, односно **обвезник ПДВ који за тај промет није порески дужник** у складу са Законом о ПДВ, прималац добара и услуга, као порески дужник, сачињава интерни рачун:

1. интерни рачун – страно лице;
2. интерни рачун – обвезник ПДВ.

Интерни рачун сачињава се **закључно са 10. даном календарског месеца по истеку пореског периода** у којем је дошло до:

1. промета добара и услуга;
2. повећања накнаде за промет добара и услуга;
3. издавања рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) Закона о ПДВ, услуга непосредно повезаних са тим услугама, као и услуга техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период;
4. плаћања аванса;
5. смањења накнаде за промет добара и услуга;
6. смањења аванса.

Овим чланом прописан је обавезни садржај интерног рачуна.

За промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима сачињава се **посебан интерни рачун** у којем могу бити исказани подаци о промету једног добра или више добара.

Чланом 2026 Правилника о ПДВ прописано је да обвезник ПДВ може да сторнира, између осталог, и интерни рачун из члана 196. овог правилника.

Избором опције „*Додај нову Појединачну евиденцију ПДВ*” (слика 2.) отвара се форма за унос података (слика 30.).

Приликом креирања Појединачне евиденције ПДВ, која се односи на набавке, неопходно је у пољу „*Промет*” изабрати опцију „*Набавка*” (слика 30.).

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<p>Порески период</p> <p>Месечни</p> <p>Период</p> <p>Јануар</p> <p>Промет</p> <p>Набавка</p> <p>Тип документа</p> <p>Интерни рачун - стран...</p> <p>Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) *</p> <p>Број интерног рачуна *</p> <p>Основ одабира документа</p> <p>Промет</p> <p>Повезани интерни рачун</p>	<p>Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ</p> <p>Опис</p> <p>Основица</p> <p>Обрачунати ПДВ</p> <p>Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ</p> <p>Опис</p> <p>Основица</p> <p>Обрачунати ПДВ</p>	<p>Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ</p> <p>Опис</p> <p>Основица</p> <p>Обрачунати ПДВ</p> <p>Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ</p> <p>Опис</p> <p>Основица</p> <p>Обрачунати ПДВ</p>	<p>Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ</p> <p>Опис</p> <p>Основица</p> <p>Обрачунати ПДВ</p> <p>Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ</p> <p>Опис</p> <p>Основица</p> <p>Обрачунати ПДВ</p>
Укупно обрачунати ПДВ: 0,00			

Откажи Сачувај

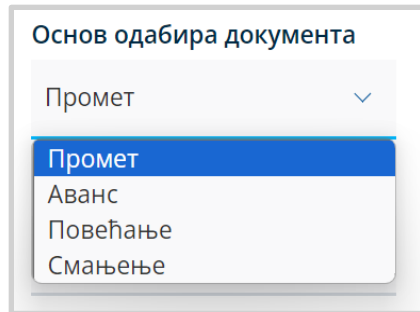
Слика 30. - Форма за унос података за промет – набавку

Форма за унос података садржи следећа поља:

1. **Јединствени идентификатор евиденције** – овај број СЕФ додељује аутоматски Појединачној евиденцији ПДВ након доделе статуса „Евидентирано”, односно „Кориговано”;
2. **Статус** - податак о статусу се аутоматски додељује у зависности од тога да ли је извршено евидентирање, кориговање или поништавање Појединачне евиденције ПДВ;
3. **Датум евидентирања** – датум који СЕФ аутоматски додељује када је Појединачној евиденцији ПДВ додељен статус, односно извршена промена статуса. За сваку

Појединачну евиденцију ПДВ кориснику СЕФ-а је доступна „Листа верзија документа” са подацима о датуму креирања и датуму измене статуса;

4. **Број Појединачне евиденције ПДВ** – корисник сам додељује овај број и опредељује начин доделе овог броја. Овај број мора бити јединствен. Према овом броју могуће је извршити претрагу у листи Појединачних евиденција ПДВ;
5. **Година** - календарска година којој припада порески период за који се врши евидентирање обрачуна ПДВ уносом података у Појединачну евиденцију ПДВ;
6. **Порески период** - порески период за који корисник обрачунава ПДВ, предаје пореску пријаву и плаћа ПДВ;
7. **Период** – у овом пољу врши се избор конкретног пореског периода - месеца или тромесечја у години за који се врши евидентирање података у Појединачној евиденцији ПДВ;
8. **Промет** – у овом пољу, у падајућем менију корисник бира опцију – „Набавка” у зависности од чињенице да ли је, из аспекта лица које уноси податке у Појединачну евиденцију ПДВ, реч о његовој **набавци – са или без накнаде (за коју је као прималац порески дужник)**;
9. **Тип документа** – Из падајуће листе врши се избор (типа) документа на основу којег се евидентирају подаци у Појединачној евиденцији ПДВ: „*Интерни рачун – страно лице*” или „*Интерни рачун – обвезник ПДВ*”;
10. **Идентификатор лица које врши промет (ПИБ / ПИБ и ЈБКЈС / Порески број страног лица)** – у ово поље уноси се податак о лицу које врши промет – домаћем или страном лицу. Порески број страног лица је порески број који је страном лицу доделила пореска администрација државе у којој страно лице има седиште, односно пребивалиште;
11. **Број интерног рачуна** - уноси се број интерног рачуна на основу којег се врши унос података у Појединачну евиденцију ПДВ;
12. **Основ одабира документа** – независно од изабраног типа документа (интерни рачун – страно лице или интерни рачун - обвезник ПДВ) кориснику су на располагању следеће опције: „Промет”, „Аванс”, „Повећање” и „Смањење” (слика 31.).

Слика 31. – Оснoв oдaбирa дoкyмeнтa

Корисник мора изабрати оснoв oдaбирa дoкyмeнтa приликом уноса података у Појединачну евиденцију ПДВ за тип промета – набавка.

3.2.1. Интерни рачун – страни лице (основ одабира – аванс)

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис	Опис	
Промет Набавка	Основица	Основица	
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) *	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	
Основ одабира документа Аванс	Основица	Основица	
Основ за авансно плаћање	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Датум аванса			
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи

Сачувај

Слика 32. – Форма за унос података за тип документа интерни рачун – страни лице и основ одабира - аванс

Форма за унос (слика 32.) садржи четири целине:

1. „Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”

У оквиру ове целине уносе се подаци о авансу за промет по пореској стопи од 20%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски

дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

2. *„Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

Ова целина се односи на плаћени аванс за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 20%, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

3. *„Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

У овој целини исказују се подаци који се односе на плаћени аванс за промет по пореској стопи од 10%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

4. *„Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

У овој целини исказују се подаци који се односе на аванс за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 10%, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

За сваку од ових целина предвиђен је унос података: опис, основица и обрачунати ПДВ. Износ основице и износ ПДВ утврђују се у складу са прописима којима се уређује ПДВ.

У пољу *„Укупно обрачунати ПДВ”* исказује се аутоматски збир из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

За овај тип документа са основом одабира аванс потребно је додатно унети и податке о:

1. **Основу за авансно плаћање** - наводи се број понуде, профактуре, предуговора, уговора и др.
2. **Датуму аванса** - уноси се датум када је плаћен аванс.

Пример 13.

Лице А, месечни обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, платило је аванс страном лицу, које није обвезник ПДВ у Републици Србији, 6. јануара 2025. године, по основу издате профактуре број 355-АЕС од 500.000 динара (динарска противвредност) за услугу посредовања.

Лице А је сачинило интерни рачун – страно лице број 210 и извршило евидентирање података у Појединачној евиденцији ПДВ (број 2716) 20. јануара 2025. године (слика 33).

Евидентирано				
Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
97120	Евидентирано	20.01.2025	2716	2025

Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ
Период Јануар	Опис Аванс - услуга посредовања	Опис
Промет Набавка	Основица 500000,00	Основица
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ 100000,00	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) * U12345678	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ
Број интерног рачуна * 210	Опис	Опис
Основ одабира документа Аванс	Основица	Основица
Основ за авансно плаћање Профактура бр. 355-АЕС	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Датум аванса 06.01.2025		

Укупно обрачунати ПДВ: 100.000,00

Откажи Коригуј Поништи

Слика 33. – Пример 13.

3.2.2. Интерни рачун – страни лице (основ одабира – промет)

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ
Период Јануар	Опис	Опис	Опис	Опис
Промет Набавка	Основица	Основица	Основица	Основица
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) *	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	Опис	Опис
Основ одабира документа Промет	Основица	Основица	Основица	Основица
Повезани интерни рачун	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
				Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи

Сачувај

Слика 34. – Форма за унос података за тип документа интерни рачун – страни лице са основом одабира - промет

Форма за унос садржи осам целина. За сваку од ових целина предвиђен је унос података: опис, основица и обрачунати ПДВ.

За промет по стопи од 20% предвиђене су следеће четири целине:

1. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”*

Ова целина се односи на промет по пореској стопи од 20%, осим на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

2. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

У оквиру ове целине потребно је унети податке уколико је реч о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 20%, који врши страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

3. *„Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на промет по пореској стопи од 20%, осим на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, без накнаде, који врши страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

4. *„Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

Овом целином обухваћен је први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, без накнаде, по пореској стопи од 20%, који врши страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

Целине у којима се врши унос података за промет опорезив по пореској стопи од 10% су:

1. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци о промету опорезивом по пореској стопи од 10%, осим о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

2. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

У предвиђеним пољима уносе се подаци који се односе на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 10%, који врши

страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

3. *„Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

Овом целином обухваћен је промет по пореској стопи од 10%, осим први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, без накнаде, који врши страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

4. *„Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, без накнаде, по пореској стопи од 10%, који врши страно лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

У пољу *„Укупно обрачунати ПДВ”* приказује се аутоматски збир износа из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Утврђивање основице и обрачунавање ПДВ врши се у складу са прописима којима се уређује ПДВ.

Уколико страно лице изврши први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, као и промет других добара и/или услуга, неопходно је извршити евидентирање ових промета у одвојеним појединачним евиденцијама ПДВ, с обзиром да се:

- у складу са чланом 196. Правилника о ПДВ за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима сачињава **посебан интерни рачун** у којем могу бити исказани подаци о промету једног добра или више добара (наведено се односи и на аванс, повећање и смањење);
- у складу са чланом 20. став 2. Правилника о ЕФ у Појединачној евиденцији ПДВ исказују подаци по сваком документу (интерни рачун – страно лице, односно интерни рачун – обвезник ПДВ) који може да садржи једну или више ставки.

Ако је страно лице исказало податке о свим прометима (и промету објеката и промету других добара или услуга) у једном рачуну, то не утиче на примену наведених правила у вези сачињавања интерних рачуна и исказивања података у Појединачној евиденцији ПДВ.

У складу са чланом 25. став 2. Правилника о ЕФ, ако је плаћен аванс за промет добара, односно услуга за који је порески дужник прималац добара, односно услуга, подаци о ПДВ евидентирају се тако што се:

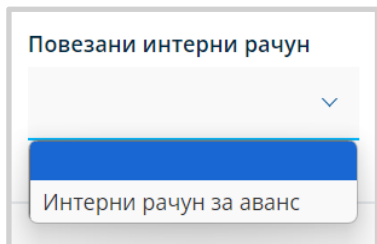
- за порески период у којем је **аванс плаћен** евидентира износ ПДВ по основу плаћања аванса;
- за порески период у којем је промет извршен, укључујући и порески период у којем је плаћен аванс, евидентира **износ разлике** између износа ПДВ за промет добара, односно услуга и износа ПДВ по основу наплате аванса.

За извршени промет (којем је претходила авансна уплата) у поље „*Основица*” уноси се укупна основица за извршени промет (без умањења за износ основице по основу плаћеног аванса).

Уколико је промету **претходило авансно плаћање** за тај промет потребно је у пољу „*Повезани интерни рачун*” изабрати опцију „*Интерни рачун за аванс*” (слика 35.) и исказати податак о повезаном интерном рачуну (слика 36.). Реч је о податку који је прописан чланом 20. став 1. тачка б) Правилника о ЕФ.

Уколико је креирана Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс, у поље „*Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ*” Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира промет уноси се број интерног рачуна за аванс (сачињеног у складу са чланом 196. Правилника о ПДВ). Уносом тог броја генерише се одговарајући линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на тај интерни рачун за аванс.

Ако Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс није креирана уноси се број интерног рачуна за аванс у пољу „*Број интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а*” али се, наравно, не генерише линк. У овом пољу остаје уписан број повезаног интерног рачуна за аванс.

Слика 35. – Избор опције „Интерни рачун за аванс”

Слика 36. - Референцирање на повезане интерне рачуне за аванс

Ако је плаћен аванс истог дана када је извршен промет сачињава се Појединачна евиденција ПДВ за промет (не и за аванс).

Уколико је плаћен аванс за који је сачињена Појединачна евиденција ПДВ, а који се односи на више промета по основу којих се сачињавају Појединачне евиденције ПДВ са основном одабира промет, могуће је унети **исти број** интерног рачуна – страном лице сачињеног по основу плаћеног аванса.

Такође, постоји могућност уноса више повезаних интерних рачуна за аванс.

Уколико је реч о подацима из интерних рачуна за аванс који су евидентирани у „Појединачној евиденцији ПДВ до 1. септембра 2024”, а евидентирање података из интерног рачуна за промет страног лица се врши у „Појединачној евиденцији ПДВ”, не креира се линк, већ се уноси број повезаног интерног рачуна у поље „Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а”.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основном одабира аванс сачињена **после** Појединачне евиденције ПДВ са основном одабира промет може се извршити корекција Појединачне евиденције ПДВ са основном одабира промет, уз напомену да корекција није обавезна.

Уколико промету није претходило авансно плаћање, поље „Повезани интерни рачун” остаје празно (слика 35.).

Пример 14.

Страно лице (из претходног примера) је пружио услугу посредовања Лицу А. У складу са прописима којима се уређује ПДВ, услуга је пружена 17. јануара 2025. године. Износ укупне накнаде је 1.000.000 динара (динарска противвредност).

Лице А је сачинило интерни рачун – страно лице број 211 у складу са чланом 196. Правилника о ПДВ и извршило евидентирање података у Појединачној евиденцији ПДВ (број 2717) 20. јануара 2025. године (слика 37.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
97121	Евидентирано	20.01.2025	2717	2025

Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ
Период Јануар	Опис Услуга посредовања	Опис	Опис	Опис
Промет Набавка	Основица 1000000,00	Основица	Основица	Основица
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ 100000,00	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) * U12345678	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ
Број интерног рачуна * 211	Опис	Опис	Опис	Опис
Основ одабира документа Промет	Основица	Основица	Основица	Основица
Повезани интерни рачун Интерни рачун за аванс	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ 210				
Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а				

Укупно обрачунати ПДВ: 100.000,00

Откажи Коријуј Поништи

Слика 37. – Пример 14.

3.2.3. Интерни рачун – страни лице (основ одабира – повећање)

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис	Опис	
Промет Набавка	Основица	Основица	
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) *	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	
Основ одабира документа Повећање	Основица	Основица	
Повезани интерни рачун Интерни рачун за про...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ			
Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а			
⊕ Додај			

Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи

Сачувај

Слика 38. – Форма за унос података за тип документа – интерни рачун – страни лице са основном одабира - повећање

Форма за унос података садржи четири целине:

1. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци о повећању основице и обрачунатог ПДВ за промет по пореској стопи од 20%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

2. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

Ова целина обухвата податке о повећању основице и обрачунатог ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 20%, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

3. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

У оквиру овог дела уносе се подаци који се односе на повећање основице и обрачунатог ПДВ за промет по пореској стопи од 10%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

4. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

Овим делом обухваћени су подаци који се односе на повећање основице и обрачунатог ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 10%, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

У пољу *„Укупно обрачунати ПДВ”* приказује се аутоматски збир износа из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Појединачна евиденција ПДВ за промет страног лица са основом одабира повећање садржи поље под називом *„Повезани интерни рачун”*, као и поља: *„Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ”* и *„Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а”* (слика 39.).

Повезани интерни рачун

Интерни рачун за про... ▾

Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ

Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а

+ Додај

Слика 39. Повезани интерни рачун за промет

Уносом броја интерног рачуна за промет генерише се одговарајући линк ка Појединачној евиденцији ПДВ са основом одабира промет, уколико је та Појединачна евиденција ПДВ претходно креирана.

Ако Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет није креирана, потребно је унети број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а*” Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет креирана после Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање, корисник има могућност да изврши корекцију Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање (у смислу да унесе број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ*” у циљу креирања линка), с тим да ова корекција није обавезна.

Код Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање, повезани документ може бити само један интерни рачун за промет.

У складу са чланом 21. ст. 1. и 2. Закона о ПДВ, ако се основица накнадно повећа за промет добара и услуга, обвезник ПДВ који је испоручио добра и услуге, а који је порески дужник за тај промет у складу са овим законом, дужан је да износ ПДВ који дугује по том основу исправи – повећа у складу са изменом, као и да изда документ о повећању.

Обавеза исправке – повећања ПДВ из става 1. овог члана односи се и на пореске дужнике из члана 10. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. овог закона.

У складу са чланом 24. став 2. Правилника о ЕФ, ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ **по основу повећања, која се односи на набавке**, односно испоруке, у **Збирној евиденцији ПДВ** за порески период у којем је дошло до повећања евидентира се износ за који је повећана основица и износ за који је повећан ПДВ. Подаци о повећању основице и ПДВ се

исказују у Збирној евиденцији ПДВ у делу „Повећање/Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац” у одговарајућим пољима (слика 40). На исти начин се исказују подаци у ситуацији када долази до повећања основице која је утврђена проценом.

Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник прималац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице за промет по стопи од 20%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 20%	Повећање основице за промет по стопи од 10%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 10%

Слика 40. – Поља у Збирној евиденцији ПДВ

Пример 15.

Страно лице (из претходног примера) је пружио услугу посредовања Лицу А и, сходно уговору, у фебруару 2025. године зарачунало додатне трошкове путовања у износу 120.000 динара (динарска противвредност). У складу са прописима којима се уређује ПДВ, Лице А је сачинило интерни рачун – страно лице (број 212) и податке из овог рачуна евидентирало у Појединачној евиденцији ПДВ (број 2718) за порески период фебруар 2025. године (слика 41.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције 97139	Статус Евидентирано	Датум евидентирања 20.02.2025	Број Појединачне евиденције ПДВ * 2718	Година * 2025
---	------------------------	----------------------------------	---	------------------

Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ
Период Фебруар	Опис Зарачунати трошкови	Опис
Промет Набавка	Основица 120000,00	Основица
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ 24000,00	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) *	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ

U12345678

Број интерног рачуна *

212

Основ одабира документа

Повећање ▾

Повезани интерни рачун

Интерни рачун за про... ▾

Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ

211

Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а

⊕ Додај

Опис	Опис
Основица	Основица
Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ

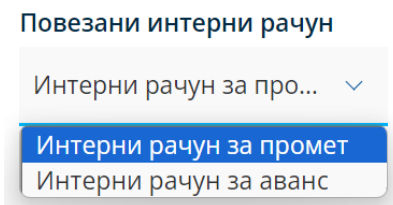
Укупно обрачунати ПДВ: 24.000,00

Откажи Коригуј Поништи

Слика 41. – Пример 15.

3.2.4. Интерни рачун – странo лице (основ oдабира – смањење)

Форма за унос података се разликује у зависности од изабране алтернативе у лабели „Повезани интерни рачун” (слика 42.):

Слика 42. – Алтернативе у оквиру лабеле „Повезани интерни рачун”

Уколико је изабрана алтернатива „Интерни рачун за промет“, форма за унос података садржи следеће целине (слика 43.):

1. „Прoмет по стопи од 20%-AE20, осим OBJ”

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на смањење основице и обрачунаог ПДВ за промет по пореској стопи од 20%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши странo лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

2. „Прoмет по стопи од 20%-AE20-OBJ”

Ова целина се односи на смањење основице и обрачунаог ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 20%, који врши странo лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

3. „Прoмет по стопи од 10%-AE10, осим OBJ”

Ова целина обухвата податке у вези са смањењем основице и обрачунаог ПДВ за промет добара и услуга по пореској стопи од 10% за које је порески дужник прималац добара или услуга, ако странo лице није обвезник ПДВ у Републици Србији, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и на власничким уделима на тим добрима.

4. „Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”

У оквиру ове целине евидентирају се подаци о смањењу основице и обрачунатом ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделитема на тим добрима, који се опорезује по пореској стопи од 10%, за који је порески дужник прималац добара или услуга ако страном лице које врши предметни промет није обвезник ПДВ у Републици Србији.

Подаци који се уносе односе се на опис, основицу и обрачунати ПДВ.

Податак у пољу лабеле „Укупно обрачунати ПДВ” је аутоматски збир из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	
Промет Набавка	Основица <input type="text"/>	Основица <input type="text"/>	
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) * <input type="text"/>	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна * <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	
Основ одабира документа Смањење	Основица <input type="text"/>	Основица <input type="text"/>	
Повезани интерни рачун Интерни рачун за про...	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	
Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ <input type="text"/>			
Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а <input type="text"/>			
<input type="button" value="Додај"/>			
Укупно обрачунати ПДВ: 0,00			

Слика 43. – Форма за унос података (изабрана алтернатива - „Интерни рачун за промет”)

Уколико је изабрана алтернатива „Интерни рачун за аванс”, форма за унос података садржи следеће целине (слика 44.)

1. *„Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”*

Уносе се подаци који се односе на смањење аванса за промет по пореској стопи од 20%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

2. *„Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

У оквиру ове целине потребно је унети податке које се односе на смањење аванса за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 20%, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

3. *„Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

Ова целина се односи на смањење аванса за промет по пореској стопи од 10%, осим за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

4. *„Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на смањење аванса за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, по пореској стопи од 10%, који врши страном лице које у Републици Србији није обвезник ПДВ, за који је порески дужник прималац.

У наведеним целинама уносе се подаци који се односе на опис, основицу и обрачунати ПДВ.

Податак у пољу лабеле *„Укупно обрачунати ПДВ”* је аутоматски збир из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	
Промет Набавка	Основица <input type="text"/>	Основица <input type="text"/>	
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) * <input type="text"/>	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна * <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	Опис <input type="text"/>	
Основ одабира документа Смањење	Основица <input type="text"/>	Основица <input type="text"/>	
Повезани интерни рачун Интерни рачун за аванс	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	Обрачунати ПДВ <input type="text"/>	
Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ <input type="text"/>			
Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а <input type="text"/>			
<input type="button" value="Додај"/>			
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи Сачувај

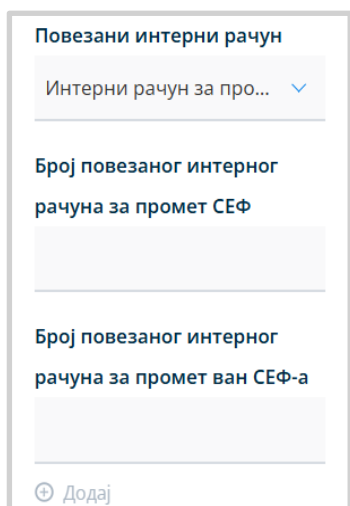
Слика 44. – Форма за унос података (изабрана алтернатива - „Интерни рачун за аванс”)

Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира смањење садржи поље под називом „Повезани интерни рачун” (слика 45.), као и поља: „Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ” и „Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а”.

Уносом броја интерног рачуна за промет генерише се одговарајући линк ка Појединачној евиденцији ПДВ са основом одабира – промет, уколико је та Појединачна евиденција ПДВ претходно креирана.

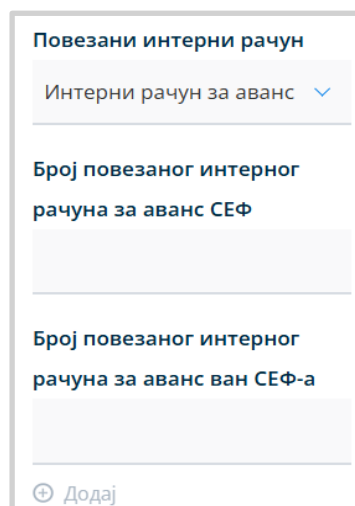
Ако Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет није креирана, потребно је унети број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а*” Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира смањење.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет креирана после Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира – смањење, корисник има могућност да изврши корекцију Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира – смањење (у смислу да унесе број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ*” у циљу креирања линка), с тим да ова корекција није обавезна.

The screenshot shows a form titled "Повезани интерни рачун" (Linked internal account). At the top, there is a dropdown menu labeled "Интерни рачун за про..." (Internal account for trade...). Below this, there are two input fields. The first is labeled "Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ" (Number of linked internal account for trade SEF). The second is labeled "Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а" (Number of linked internal account for trade outside SEF). At the bottom left, there is a button with a plus sign and the text "Додај" (Add).

Слика 45. - Повезани интерни рачун за промет

The screenshot shows a form titled "Повезани интерни рачун" (Linked internal account). At the top, there is a dropdown menu labeled "Интерни рачун за аванс" (Internal account for advance). Below this, there are two input fields. The first is labeled "Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ" (Number of linked internal account for advance SEF). The second is labeled "Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а" (Number of linked internal account for advance outside SEF). At the bottom left, there is a button with a plus sign and the text "Додај" (Add).

Слика 46. - Повезани интерни рачун за аванс

Алтернатива „*Интерни рачун за аванс*” (слика 46.) бира се по основу смањења аванса, при чему се у поље „*Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ*” уноси број интерног рачуна за аванс. Уносом тог броја генерише се линк ка Појединачној евиденцији ПДВ са основом одабира аванс, уколико је та Појединачна евиденција ПДВ сачињена.

Ако Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс није сачињена, потребно је унети број интерног рачуна за аванс у поље „*Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а*”.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс сачињена после Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира смањење, корисник може да коригује Појединачну евиденцију ПДВ са основом одабира смањење уносом броја повезаног интерног рачуна за аванс, с тим да ова корекција није обавезна.

Код Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира смањење, повезани документ може бити само један интерни рачун за промет, односно интерни рачун за аванс.

Чланом 21. ст. 5. и 6. Закона о ПДВ прописано је да ако се основица за промет добара и услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. овог закона накнадно измени – смањи, обвезник ПДВ који је порески дужник за тај промет, а који има право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунаог ПДВ ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са овим законом;
- 2) исправио одбитак претходног пореза, уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез.

Ако се основица за промет добара и услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. овог закона накнадно измени – смањи, порески дужник за тај промет, који нема право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунаог ПДВ ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са овим законом;
- 2) поседује документ којим се потврђује да је дошло до смањења накнаде.

Сходно члану 21. став 7. Закона о ПДВ наведене одредбе се примењују и код смањења аванса.

Чланом 54. Правилника о ПДВ прописано је да ако се основица за опорезиви промет добара и услуга, који је извршио обвезник ПДВ, односно **страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији**, накнадно смањи, обвезник ПДВ који је порески дужник за тај промет, а који има право на одбитак претходног пореза, **може да смањи износ обрачунаог ПДВ** ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са Законом о ПДВ и овим правилником;
- 2) исправио одбитак претходног пореза у складу са Законом о ПДВ и овим правилником, уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез.

Ако се основица за опорезиви промет добара и услуга, који је извршио обвезник ПДВ, односно **страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији**, накнадно смањи, порески дужник за тај промет, који **нема право на одбитак претходног пореза**, може да смањи износ обрачунаог ПДВ ако:

- 1) је сачинио интерни рачун у складу са Законом о ПДВ и овим правилником;
- 2) поседује документ којим се потврђује да је дошло до смањења накнаде.

Смањење основице врши се за порески период у којем је основица смањена, а смањење обрачунаог ПДВ за порески период за који су испуњени прописани услови.

У складу са чланом 24. став 1. Правилника о ЕФ, ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ са **основом одабира смањење**, у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до смањења евидентира се износ за који је **смањена основица**, а за порески период у којем су испуњени услови да порески дужник – прималац добара, односно услуга смањи обрачунати ПДВ у складу са Законом о ПДВ, евидентира се износ за који је **смањен обрачунати ПДВ**, у одговарајућим пољима.

Подаци о смањењу основице и обрачунатог ПДВ се исказују у Збирној евиденцији ПДВ у делу „*Повећање/Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац*” у одговарајућим пољима (слика 47.).

Смањење основице, односно ПДВ			
Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%

Слика 47. – Исказивање података о смањењу у Збирној евиденцији ПДВ

Пример 16.

Лице А, обвезник ПДВ и корисник СЕФ-а, платило је аванс страном лицу (које није обвезник ПДВ у Републици Србији) за први пренос права располагања на пословном објекту 10. јануара 2025. године у износу од 6.000.000 динара (динарска противвредност авансне уплате) на основу Предуговора бр. 456. По овом основу Лице А, у својству пореског дужника, сачинило је 20. јануара интерни рачун број 213 и евидентирало податке у Појединачној евиденцији ПДВ број 2719.

Лице А је користило ПДВ обрачунат у својству пореског дужника као свој претходни порез у складу са чланом 28. став 12. тачка 1) Закона о ПДВ за порески период јануар 2025. године.

Услед промене инвестиционе одлуке, Лице А је одустало од куповине у фебруару 2025. године. Лице А и страном лицу су се договорили о повраћају авансно плаћене накнаде. По овом основу Лице А је 20. фебруара 2025. године сачинило интерни рачун по основу смањења аванса (број 214) и евидентирало податке у Појединачној евиденцији ПДВ број 2720 (слика 48.).

Евидентирано

Јединствени идентификатор евиденције	Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
97590	Евидентирано	20.02.2025	2720	2025

Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ
Период Фебруар	Опис //	Опис Повраћај аванса //
Промет Набавка	Основица //	Основица 6000000,00
Тип документа Интерни рачун - стран...	Обрачунати ПДВ //	Обрачунати ПДВ 1200000,00
Идентификатор лица које врши промет (Порески број страног лица) * U12345678	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ
Број интерног рачуна * 214	Опис //	Опис //
Основ одабира документа Смањење	Основица //	Основица //
Повезани интерни рачун Интерни рачун за аванс	Обрачунати ПДВ //	Обрачунати ПДВ //
Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ 213		
Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а //		

Укупно обрачунати ПДВ: 1.200.000,00

Откажи Коригуј Поништи

Слика 48. – Пример 16.

У Збирној евиденцији ПДВ за порески период фебруар 2025. године, Лице А евидентира податке о смањењу аванса у пољима „Смањење основице – аванс по стопи од 20%” и „Смањење ПДВ – аванс по стопи од 20%”.

3.2.5. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – аванс)

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис	Опис	
Промет Набавка	Основица	Основица	
Тип документа Интерни рачун - обвез...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица које врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	
Основ одабира документа Аванс	Основица	Основица	
Основ за авансно плаћање	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Датум аванса			
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи

Сачувај

Слика 49. – Форма за унос података за тип документа интерни рачун обвезник ПДВ са основом одабира - аванс

Форма за унос (слика 49.) садржи четири целине:

1. „Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”

У оквиру ове целине уносе се подаци о авансу за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски

дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, укључујући и промет у складу са чланом 36б Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

2. *„Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

Ова целина се односи на аванс за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

3. *„Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

У овој целини исказују се подаци који се односе на плаћени аванс за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

4. *„Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

У овој целини исказују се подаци који се односе на аванс за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

У свакој од наведених целина предвиђен је унос следећих података: опис, основица и обрачунати ПДВ. Износ основице и износ ПДВ утврђују се у складу са прописима којима се уређује ПДВ.

Податак у пољу *„Укупно обрачунати ПДВ”* представља аутоматски збир из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

За овај тип документа са основом одабира аванс потребно је додатно унети и податке о:

1. **Основу за авансно плаћање** - наводи се број понуде, профактуре, предуговора, уговора и др.
2. **Датуму аванса** - уноси се датум када је плаћен аванс.

3.2.6. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – промет)

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *	
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ
Период Јануар	Опис	Опис	Опис	Опис
Промет Набавка	Основица	Основица	Основица	Основица
Тип документа Интерни рачун - обвез...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Идентификатор лица које врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	Опис	Опис
Основ одабира документа Промет	Основица	Основица	Основица	Основица
Повезани интерни рачун	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ
Укупно обрачунати ПДВ: 0,00				

Откажи Сачувај

Слика 50. – Форма за унос података за тип документа интерни рачун – обвезник ПДВ са основом одабира - промет

Форма за унос (слика 50.) садржи укупно осам целина. За сваку од ових осам целина предвиђен је унос података: опис, основица и обрачунати ПДВ.

За промет по стопи од 20% предвиђене су четири целине:

1. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”*

Ова целина се односи на промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, укључујући и промет у складу са чланом 36б Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

2. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

У оквиру ове целине потребно је унети податке уколико је реч о промету у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

3. *„Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на промет без накнаде у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3) и 4) и чланом 36б Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

4. *„Промет без накнаде по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

Овом целином обухваћен је промет без накнаде у складу са чланом 10. став 2. тачка 2) Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

Целине у којима се врши унос података за промет опорезив по пореској стопи од 10% су:

1. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

У оквиру ове целине уносе се подаци о промету у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

2. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

У предвиђеним пољима уносе се подаци који се односе на промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим

добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

3. „Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”

Овом целином обухваћен је промет без накнаде у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3) и 4) Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

4. „Промет без накнаде по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”

У оквиру ове целине уносе се подаци о промету без накнаде у складу са чланом 10. став 2. тачка 2) Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

У пољу „Укупно обрачунати ПДВ” приказује се аутоматски збир износа из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Утврђивање основице и обрачунавање ПДВ врши се у складу са прописима којима се уређује ПДВ.

У складу са чланом 196. ст. 5. и 6. Правилника о ПДВ прописано је да се за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима сачињава **посебан интерни рачун** у којем могу бити исказани подаци о промету једног добра или више добара. Ове одредбе примењују се и уколико је основ одабира аванс, повећање или смањење.

Према члану 20. став 2. Правилника о ЕФ, у Појединачној евиденцији ПДВ исказују се подаци по **сваком** документу (интерни рачун – страно лице, односно *интерни рачун – обвезник ПДВ*) који може да садржи једну или више ставки.

У складу са чланом 25. Правилника о ЕФ, ако је плаћен аванс за промет добара, односно услуга за који је порески дужник прималац добара, односно услуга, подаци о ПДВ евидентирају се тако што се:

- за порески период у којем је **аванс плаћен** евидентира износ ПДВ по основу плаћања аванса;
- за порески период у којем је промет извршен, укључујући и порески период у којем је плаћен аванс, евидентира **износ разлике** између износа ПДВ за промет добара, односно услуга и износа ПДВ по основу наплате аванса.

За извршени промет (којем је претходила авансна уплата) у поље „*Основица*” уноси се укупна основица за извршени промет (без умањења за износ основице по основу плаћеног аванса).

Уколико је промету **претходило авансно плаћање** за тај промет потребно је у пољу „Повезани интерни рачун” изабрати опцију „Интерни рачун за аванс” и исказати податак о повезаном интерном рачуну. Реч је о податку који је прописан чланом 20. став 1. тачка б) Правилника о ЕФ.

Уколико је креирана Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс, у поље „*Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ*” Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира промет уноси се број интерног рачуна за аванс (сачињеног у складу са чланом 196. Правилника о ПДВ). Уносом тог броја генерише се одговарајући линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на тај интерни рачун за аванс.

Ако Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс није сачињена уноси се број интерног рачуна за аванс у пољу „*Број интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а*” али се, наравно, не генерише линк. У овом пољу остаје уписан број повезаног интерног рачуна за аванс.

Ако је примљен аванс истог дана када је извршен промет креира се Појединачна евиденција ПДВ за промет (не и за аванс).

Уколико је плаћен аванс за који је сачињена Појединачна евиденција ПДВ, а који се односи на **више Појединачних евиденција ПДВ** са основом одабира – промет, могуће је унети **исти број** интерног рачуна за аванс (повезани документ) у више Појединачних евиденција ПДВ са основом одабира промет. Такође, постоји могућност уноса више повезаних интерних рачуна за аванс.

Уколико је реч о подацима из интерних рачуна за аванс који су евидентирани у „*Појединачној евиденцији ПДВ до 1. септембра 2024*”, а евидентирање података из интерног рачуна за промет се врши у „*Појединачној евиденцији ПДВ*”, не креира се линк, већ се уноси број повезаног интерног рачуна за аванс у поље „*Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а*”.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс сачињена **после** Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира промет **може се извршити корекција** Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира промет, уз напомену да та **корекција није обавезна**.

3.2.7. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – повећање)

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис	Опис	
Промет Набавка	Основица	Основица	
Тип документа Интерни рачун - обвез...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица које врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС) *	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	
Основ одабира документа Повећање	Основица	Основица	
Повезани интерни рачун Интерни рачун за про...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ			
Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а			
<input type="button" value="Додај"/>			
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи

Сачувај

Слика 51. – Форма за унос података за тип документа интерни рачун – обвезник ПДВ са основом одабира – повећање

Форма за унос података (слика 51.) садржи четири целине:

1. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”*

Ова целина се односи на повећање основице и обрачунатог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, укључујући и промет у складу са чланом 366 Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

2. *„Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”*

Ова целина обухвата податке о повећању основице и обрачунатог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

3. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”*

У оквиру овог дела уносе се подаци који се односе на повећање основице и обрачунатог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

4. *„Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”*

Овом целином обухваћени су подаци који се односе на повећање основице и обрачунатог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

У пољу *„Укупно обрачунати ПДВ”* приказује се аутоматски збир износа из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира повећање садржи поље под називом *„Повезани интерни рачун”*, као и поља: *„Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ”* и *„Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а”*.

Уносом броја интерног рачуна за промет генерише се одговарајући линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на тај интерни рачун уколико је сачињена Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет.

Ако није сачињена Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет, потребно је унети број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а*” Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет сачињена после Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање, корисник има могућност да изврши корекцију Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање (у смислу да унесе број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ*” у циљу креирања линка), с тим да ова корекција није обавезна.

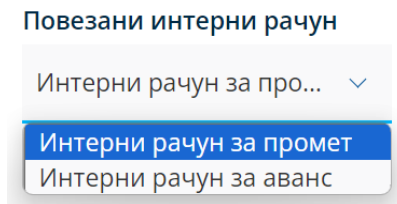
Код Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира повећање, повезани документ може бити само један интерни рачун за промет.

У складу са чланом 21. ст. 1. и 2. Закона о ПДВ, ако се основица накнадно повећа за промет добара и услуга, обвезник ПДВ који је испоручио добра и услуге, а који је порески дужник за тај промет у складу са овим законом, дужан је да износ ПДВ који дугује по том основу исправи – повећа у складу са изменом, као и да изда документ о повећању. Обавеза исправке – повећања ПДВ из става 1. овог члана односи се и на пореске дужнике из члана 10. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. овог закона.

У складу са чланом 24. став 2. Правилника о ЕФ, ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ **по основу повећања, која се односи на набавке**, односно испоруке, у **Збирној евиденцији ПДВ** за порески период у којем је дошло до повећања евидентира се износ за који је повећана основица и износ за који је повећан ПДВ. Подаци о повећању основице и ПДВ се исказују у Збирној евиденцији ПДВ у делу „*Повећање/Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац*” у одговарајућим пољима (слика 40.). На исти начин се исказују подаци у ситуацији када долази до повећања основице која је утврђена проценом.

3.2.8. Интерни рачун – обвезник ПДВ (основ одабира – смањење)

Форма за унос података се разликује у зависности од изабране алтернативе у лабели „Повезани интерни рачун” (слика 52.):

Слика 52. – Алтернативе у оквиру лабеле „Повезани интерни рачун”

Уколико је изабрана алтернатива „Интерни рачун за промет”, форма за унос података садржи следеће целине (слика 53.):

1. „Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ”

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на смањење основице и обрачунаог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, укључујући и промет у складу са чланом 36б Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

2. „Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ”

Овом целином обухваћено је смањење основице и обрачунаог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

3. „Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ”

Ова целина обухвата податке у вези са смањењем основице и обрачунаог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

4. „Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ”

У оквиру ове целине евидентирају се подаци о смањењу основице и обрачунатог ПДВ за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

У оквиру ових целина уносе се подаци који се односе на опис, основицу и обрачунати ПДВ.

Податак у пољу лабеле „Укупно обрачунати ПДВ” је аутоматски збир из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
Порески период Месечни	Промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис	Опис	
Промет Набавка	Основица	Основица	
Тип документа Интерни рачун - обвез...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица које врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКС) *	Промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	
Оснoв oдaбирa дoкyмeнтa Смањење	Основица	Основица	
Повезани интерни рачун Интерни рачун за про...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ			
Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а			
Додај			
Укупно обрачунати ПДВ: 0,00			

Откажи Сачувај

Слика 53. – Форма за унос података (изабрана алтернатива „Интерни рачун за промет”)

Уколико је изабрана алтернатива „*Интерни рачун за аванс*”, форма за унос података садржи следеће целине (слика 54.):

1. „*Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ*”

Уносе се подаци који се односе на смањење аванса за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, укључујући и промет у складу са чланом 36б Закона о ПДВ, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

2. „*Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ*”

У оквиру ове целине потребно је унети податке које се односе на смањење аванса за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

3. „*Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ*”

Ова целина се односи на смањење аванса за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

4. „*Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ*”

У оквиру ове целине уносе се подаци који се односе на смањење аванса за промет у складу са чланом 10. став 2. тач. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, извршен од стране обвезника ПДВ, за који је порески дужник прималац, обвезник ПДВ.

У оквиру ових целина уносе се подаци који се односе на опис, основицу и обрачунати ПДВ.

Податак у пољу лабеле „*Укупно обрачунати ПДВ*” је аутоматски збир из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Статус	Датум евидентирања	Број Појединачне евиденције ПДВ *	Година *
Порески период Месечни	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 20%-АЕ20-ОВЈ	
Период Јануар	Опис	Опис	
Промет Набавка	Основица	Основица	
Тип документа Интерни рачун - обвез...	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Идентификатор лица које врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКС) *	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10, осим ОВЈ	Аванс за промет по стопи од 10%-АЕ10-ОВЈ	
Број интерног рачуна *	Опис	Опис	
Основ одабира документа Смањење	Основица	Основица	
Повезани интерни рачун Интерни рачун за аванс	Обрачунати ПДВ	Обрачунати ПДВ	
Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ			
Број повезаног интерног рачуна за аванс ван СЕФ-а			
⊕ Додај			
			Укупно обрачунати ПДВ: 0,00

Откажи Сачувај

Слика 54. – Форма за унос података (изабрана алтернатива „Интерни рачун за аванс”)

Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира смањење садржи поље под називом „Повезани интерни рачун”, као и поља: „Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ” и „Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а”.

Уносом броја интерног рачуна за промет генерише се одговарајући линк ка Појединачној евиденцији ПДВ која се односи на тај интерни рачун уколико је сачињена Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет.

Ако Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет није сачињена, потребно је унети број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а*” Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира смањење.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира промет сачињена после Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира смањење, корисник има могућност да изврши корекцију Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира смањење (у смислу да унесе број повезаног интерног рачуна за промет у поље „*Број повезаног интерног рачуна за промет СЕФ*” у циљу креирања линка), с тим да ова корекција није обавезна.

Алтернатива „*Интерни рачун за аванс*” (слика 52.) бира се по основу смањења аванса, при чему се у поље „*Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ*” уноси број интерног рачуна за аванс. Уносом тог броја генерише се линк ка Појединачној евиденцији ПДВ са основом одабира аванс, уколико је та Појединачна евиденција ПДВ сачињена.

Ако Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс није сачињена, потребно је унети број интерног рачуна за аванс у пољу „*Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а*”.

Ако је Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира аванс сачињена после Појединачне евиденције ПДВ са основом одабира смањење, корисник може да коригује Појединачну евиденцију ПДВ са основом одабира смањење уносом броја повезаног интерног рачуна за аванс, с тим да ова корекција није обавезна.

Код Појединачне евиденције са основом одабира смањење, повезани документ може бити само један интерни рачун за промет, односно интерни рачун за аванс.

Чланом 21. ст. 5. и 6. Закона о ПДВ прописано је да ако се основица за промет добара и услуга **из члана 10.** став 1. тачка 3) и **став 2.** овог закона накнадно измени – смањи, обвезник ПДВ који је порески дужник за тај промет, а који има право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са овим законом;
- 2) исправио одбитак претходног пореза, уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез.

Ако се основица за промет добара и услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. овог закона накнадно измени – смањи, порески дужник за тај промет, који нема право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са овим законом;
- 2) поседује документ којим се потврђује да је дошло до смањења накнаде.

Сходно члану 21. став 7. Закона о ПДВ наведене одредбе се примењују и код смањења аванса.

Чланом 54. Правилника о ПДВ прописано је да ако се основица за опорезиви промет добара и услуга, који је извршио **обвезник ПДВ**, односно страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији, накнадно смањи, обвезник ПДВ који је порески дужник за тај промет, а који има право на одбитак претходног пореза, **може да смањи износ обрачунатог ПДВ** ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са Законом о ПДВ и овим правилником;
- 2) исправио одбитак претходног пореза у складу са Законом о ПДВ и овим правилником, уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез.

Ако се основица за опорезиви промет добара и услуга, који је извршио обвезник ПДВ, односно страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији, накнадно смањи, порески дужник за тај промет, који нема право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако:

- 1) је сачинио интерни рачун у складу са Законом о ПДВ и овим правилником;
- 2) поседује документ којим се потврђује да је дошло до смањења накнаде.

Смањење основице врши се за порески период у којем је основица смањена, а смањење обрачунатог ПДВ за порески период за који су испуњени прописани услови.

У складу са чланом 24. став 1. Правилника о ЕФ, ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира смањење, у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до смањења евидентира се износ за који је смањена основица, а за порески период у којем су испуњени услови да порески дужник – прималац добара, односно услуга смањи обрачунати ПДВ у складу са Законом о ПДВ, евидентира се износ за који је смањен обрачунати ПДВ, у одговарајућим пољима. На исти начин се исказују подаци у ситуацији када долази до смањења основице која је утврђена проценом.

Подаци о смањењу основице и обрачунатог ПДВ исказују се у Збирној евиденцији ПДВ у делу „*Повећање/Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац*” у одговарајућим пољима (слика 47.).

Ако је сторниран интерни рачун, корисник СЕФ-а поништава Појединачну евиденцију ПДВ која је сачињена на основу тог интерног рачуна. Уколико је извршено поништавање Појединачне евиденције ПДВ која је сачињена по основу интерног рачуна који је накнадно сторниран, у Збирној евиденцији ПДВ исказују се подаци, под условом да је Појединачна евиденција ПДВ сачињена за исти порески период за који се сачињава и Збирна евиденција ПДВ.

Сторнирање - порески дужник прималац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице по стопи од 20%	Повећање ПДВ по стопи од 20%	Повећање основице по стопи од 10%	Повећање ПДВ по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Смањење основице, односно ПДВ

Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 55. – Поља у Збирној евиденцији ПДВ предвиђена за унос података који се односе на сторнирање интерног рачуна

Ако је интерни рачун сачињен у складу са Законом о ПДВ и Правилником о ПДВ, али је корисник СЕФ-а начинио грешку приликом исказивања података у Појединачној евиденцији ПДВ, корисник СЕФ-а коригује Појединачну евиденцију ПДВ.

4. Збирна евиденција ПДВ

Законом о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, број 94/24) и Правилником о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, број 107/24) уведене су следеће новине које се односе на евидентирање обрачуна ПДВ у Збирној евиденцији ПДВ:

- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ за промет добара и услуга који се сматра прометом на мало у складу са законом којим се уређује фискализација, за који се пореским дужником сматра испоручилац, независно од чињенице да ли за овај промет постоји обавеза издавања фискалног рачуна или не⁵, **начелно** се врши у Збирној евиденцији ПДВ.

Подаци о промету на мало и другим трансакцијама које су у вези са тим прометом (аванс, повећање и смањење) исказују се у пољима у којима се исказују и подаци о другим прометима и повезаним трансакцијама за које је прописана обавеза исказивања у Збирној евиденцији ПДВ.

Изузетак у односу на наведено је електронско евидентирање обрачуна ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделитема на тим добрима, укључујући и повезане трансакције, за које се подаци исказују у Појединачној евиденцији ПДВ;

- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ за промет туристичких агенција и промет половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, на који се примењују посебни поступци опорезивања у складу са Законом о ПДВ, укључујући и повезане трансакције, врши се искључиво у Збирној евиденцији ПДВ;
- Измењен је рок за електронско евидентирање обрачуна ПДВ. Наиме, електронско евидентирање обрачуна ПДВ врши закључно са 12. даном календарског месеца који следи пореском периоду за који се врши електронско евидентирање обрачуна ПДВ. Збирна евиденција ПДВ сачињава се искључиво по истеку пореског периода.

⁵ У складу са Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја („Службени гласник РС”, бр. 32/21, ... и 99/24).

Електронско евидентирање обрачуна ПДВ, укључујући повећање, односно смањење, врши се збирно, за све обавезе, исказивањем података о основици и обрачунатом ПДВ, посебно по пореским стопама, осим за оне за које је, у складу са ЗЕФ, прописана обавеза појединачног електронског евидентирања обрачуна ПДВ.

За сваки порески период креира се једна Збирна евиденција ПДВ, независно од чињенице да ли се исказују подаци у вези са једном или више трансакција, односно за једну или више пословних јединица корисника СЕФ-а.

Уколико у пореском периоду није било трансакција за које постоји обавеза евидентирања података у Збирној евиденцији ПДВ, не сачињава се Збирна евиденција ПДВ.

Чланом 19. Правилника о ЕФ прописани су подаци које садржи Збирна евиденција ПДВ:

1. број Збирне евиденције ПДВ, статус и датум евидентирања;
2. година, порески период (месец или тромесечје) и период (конкретан месец или тромесечје);
3. аванс за промет:
 - 3.1. аванс за промет по стопи од 20% (износ авансне уплате, основица и обрачунати ПДВ),
 - 3.2. аванс за промет по стопи од 10% (износ авансне уплате, основица и обрачунати ПДВ);
4. промет уз накнаду:
 - 4.1. промет по стопи од 20% (основица и обрачунати ПДВ),
 - 4.2. промет по стопи од 10% (основица и обрачунати ПДВ);
5. промету без накнаде, и то:
 - 5.1. промет по стопи од 20% (основица и обрачунати ПДВ),
 - 5.2. промет по стопи од 10% (основица и обрачунати ПДВ);
6. посебни поступци опорезивања који се односе на:
 - 6.1. туристичке услуге (основица за промет по стопи од 20%, обрачунати ПДВ по стопи од 20%, основица – аванс по стопи од 20% и обрачунати ПДВ – аванс по стопи од 20%);
 - 6.2. половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети (основица за промет по стопи од 20%, обрачунати ПДВ по стопи од 20%, основица – аванс по стопи

од 20%, обрачунати ПДВ – аванс по стопи од 20%, основица за промет по стопи од 10%, обрачунати ПДВ по стопи од 10%, основица – аванс по стопи од 10% и обрачунати ПДВ – аванс по стопи од 10%);

7. повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник испоручилац, и то:
 - 7.1. повећање основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),
 - 7.2. смањење основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице – аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ – аванс по стопи од 20%, смањење основице – аванс по стопи од 10% и смањење ПДВ – аванс по стопи од 10%);

8. повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац, и то:
 - 8.1. повећање основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),
 - 8.2. смањење основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице – аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ – аванс по стопи од 20%, смањење основице – аванс по стопи од 10% и смањење ПДВ – аванс по стопи од 10%);

9. сторнирање – порески дужник испоручилац, на основу којег долази до:
 - 9.1. повећања основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),
 - 9.2. смањења основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице – аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ – аванс по стопи од 20%, смањење основице – аванс по стопи од 10% и смањење ПДВ – аванс по стопи од 10%).

10. сторнирање – порески дужник прималац, на основу којег долази до:

10.1. повећања основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),

10.2. смањења основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице – аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ – аванс по стопи од 20%, смањење основице – аванс по стопи од 10% и смањење ПДВ – аванс по стопи од 10%).

Избором опције „Збирна евиденција ПДВ” отвара се листа Збирних евиденција ПДВ на СЕФ-у. Листа садржи следеће податке (из Збирних евиденција ПДВ): број Збирне евиденције ПДВ, период, година, статус и датум промене статуса. Ову листу могуће је филтрирати према: броју Збирне евиденције ПДВ, статусу, периоду, односно датуму евидентирања.

За сврху уноса података у Збирну евиденцију ПДВ кориснику је на располагању опција „Додај нову Збирну евиденцију ПДВ” (слика 56.):

Збирна евиденција ПДВ

Учитај датотеку

Додај нову Збирну евиденцију ПДВ

Слика 56. – Креирање нове Збирне евиденције ПДВ

Корисник има могућност избора сажете и детаљне форме приказа (сл. 57. и 58.).

Статус	Датум евидентирања	Број Збирне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период	Период		
Месечни	Јануар		

Аванс за промет	<input type="text"/>
Промет уз накнаду	<input type="text"/>
Промет без накнаде	<input type="text"/>
Посебни поступци опорезивања	<input type="text"/>
Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник испоручилац	<input type="text"/>
Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник прималац	<input type="text"/>
Сторнирање - порески дужник испоручилац	<input type="text"/>
Сторнирање - порески дужник прималац	<input type="text"/>

Слика 57. – Сажета форма приказа Збирне евиденције ПДВ

Статус	Датум евидентирања	Број Збирне евиденције ПДВ *	Година *
<input type="text"/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Порески период	Период		
Месечни	Јануар		

Аванс за промет

Аванс за промет по стопи од 20%	Износ авансне уплате	Основица	Обрачунати ПДВ
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Аванс за промет по стопи од 10%	Износ авансне уплате	Основица	Обрачунати ПДВ
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Промет уз накнаду

Промет по стопи од 20%	Основица	Обрачунати ПДВ
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Промет по стопи од 10%	Основица	Обрачунати ПДВ
	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Промет без накнаде

Промет по стопи од 20%	Основица	Обрачунати ПДВ
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Промет по стопи од 10%	Основица	Обрачунати ПДВ
	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Посебни поступци опорезивања

Туристичке услуге

Основица за промет по
стопа од 20%

Обрачунати ПДВ за промет
по стопа од 20%

Основица - аванс по стопа
од 20%

Обрачунати ПДВ - аванс по
стопа од 20%

Половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети

Основица за промет по
стопа од 20%

Обрачунати ПДВ за промет
по стопа од 20%

Основица за промет по
стопа од 10%

Обрачунати ПДВ за промет
по стопа од 10%

Основица - аванс по стопа
од 20%

Обрачунати ПДВ - аванс по
стопа од 20%

Основица - аванс по стопа
од 10%

Обрачунати ПДВ - аванс по
стопа од 10%

Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник испоручилац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице за
промет по стопа од 20%

Повећање ПДВ за промет по
стопа од 20%

Повећање основице за
промет по стопа од 10%

Повећање ПДВ за промет по
стопа од 10%

Смањење основице, односно ПДВ

Смањење основице за
промет по стопа од 20%

Смањење ПДВ за промет по
стопа од 20%

Смањење основице за
промет по стопа од 10%

Смањење ПДВ за промет по
стопа од 10%

Смањење основице - аванс
по стопа од 20%

Смањење ПДВ - аванс по
стопа од 20%

Смањење основице - аванс
по стопа од 10%

Смањење ПДВ - аванс по
стопа од 10%

Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник прималац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице за промет по стопи од 20%

Повећање ПДВ за промет по стопи од 20%

Повећање основице за промет по стопи од 10%

Повећање ПДВ за промет по стопи од 10%

Смањење основице, односно ПДВ

Смањење основице за промет по стопи од 20%

Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%

Смањење основице за промет по стопи од 10%

Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%

Смањење основице - аванс по стопи од 20%

Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%

Смањење основице - аванс по стопи од 10%

Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%

Сторнирање - порески дужник испоручилац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице по стопи од 20%

Повећање ПДВ по стопи од 20%

Повећање основице по стопи од 10%

Повећање ПДВ по стопи од 10%

Смањење основице, односно ПДВ

Смањење основице за промет по стопи од 20%

Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%

Смањење основице за промет по стопи од 10%

Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%

Смањење основице - аванс по стопи од 20%

Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%

Смањење основице - аванс по стопи од 10%

Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%

Сторнирање - порески дужник прималац

Повећање основице, односно ПДВ			
Повећање основице по стопи од 20%	Повећање ПДВ по стопи од 20%	Повећање основице по стопи од 10%	Повећање ПДВ по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице, односно ПДВ			
Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 58. – Приказ секција у оквиру Збирне евиденције ПДВ

Секција „Аванс за промет”

Уколико је реч о авансној уплати за промет за који постоји обавеза евидентирања података у Збирној евиденцији ПДВ, подаци се уносе у секцији „Аванс за промет”, са изузетком података о авансу за промет туристичких агенција и промет половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, на који се примењују посебни поступци опорезивања у складу са Законом о ПДВ (подаци о авансима за тај промет исказују се у другим секцијама).

У релевантна поља уноси се износ авансне уплате, при чему се врши аутоматски обрачун (применом прерачунате пореске стопе) пореске основице и обрачунатог ПДВ.

Секција „Промет уз накнаду”

У секцији „Промет уз накнаду” уносе се подаци о износу основице и износу обрачунатог ПДВ по стопи од 20%, односно 10% за промет уз накнаду.

Примери трансакција за које се врши евидентирање у секцији „Промет уз накнаду”:

- промет на мало у складу са законом којим се уређује фискализација, независно од тога коме је тај промет извршен (обвезнику пореза на добит правних лица, односно пореза на приход од самосталне делатности или другом лицу) и независно од тога да ли за тај промет постоји обавеза издавања фискалног рачуна, изузев:
 - првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима (у случају када се тај пренос сматра прометом на мало), уз напомену да се подаци о овом промету (првом преносу) исказују у Појединачној евиденцији ПДВ,
 - промета туристичких агенција и промета половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, на који се примењују посебни поступци опорезивања у складу са Законом о ПДВ (у случају када се тај промет сматра прометом на мало), уз напомену да се подаци о тим прометима исказују у другим секцијама Збирне евиденције ПДВ,
- промет добара и услуга који се не сматра прометом на мало у складу са законом којим се уређује фискализација, а који се врши лицу које **није** обвезник пореза на добит правних лица у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица нити обвезник пореза на приход од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, за који је испоручилац добара, односно пружалац услуга порески дужник у складу са Законом о ПДВ (нпр. страном правном лицу), уз напомену да се подаци о промету туристичких агенција и промету половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, на који се примењују посебни поступци опорезивања у складу са Законом о ПДВ, исказују у посебним секцијама Збирне евиденције ПДВ,
- промет страном лицу за који нису испуњени услови за примену ослобођења из члана 24. став 1. тач. 2), 3) и 4) Закона о ПДВ, односно промет:
 - добара која обвезник или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство;
 - добара која иностранци прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство;
 - добара која путник отпрема у иностранство у личном пртљагу, за некомерцијалне сврхе, ако:
 - 1) путник у Републици Србији нема пребивалиште ни боравиште,
 - 2) се добра отпремају пре истека три календарска месеца по истеку календарског месеца у којем је извршен промет добара,
 - 3) је укупна вредност испоручених добара једнака или већа од 6.000 динара, укључујући ПДВ,
 - 4) обвезник ПДВ поседује доказе да је путник отпремио добра у иностранство.

С обзиром на то да се изменом основице сматра и накнадно испуњавање услова за остваривање наведених пореских ослобођења, по испуњењу прописаних услова потребно је евидентирати податке у секцији *„Повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник испоручилац” Збирне евиденције ПДВ*.

Ако је наплаћен аванс за промет добара, односно услуга за који је порески дужник обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга (и који је предмет евидентирања у Збирној евиденцији ПДВ), подаци о ПДВ евидентирају се тако што се за порески период у којем је аванс наплаћен евидентира износ ПДВ по основу наплате аванса, а за порески период у којем је промет извршен, укључујући и порески период у којем је наплаћен аванс, износ разлике између износа ПДВ за промет добара, односно услуга и износа ПДВ по основу наплате аванса. У пољу *„Основица”* уноси се износ основице за извршени промет (без умањења за износ основице по основу наплаћеног аванса).

Секција *„Промет без накнаде”*

У секцији *„Промет без накнаде”* уносе се подаци о износу основице и износу обрачунатог ПДВ по стопи од 20%, односно 10% за промет без накнаде.

Примери трансакција за које се врши евидентирање података у оквиру секције *„Промет без накнаде”*:

- промет на мало у складу са законом којим се уређује фискализација, без накнаде, који се изједначава са прометом уз накнаду у складу са Законом о ПДВ, независно од тога коме је тај промет извршен (обвезнику пореза на добит правних лица, односно пореза на приход од самосталне делатности или другом лицу) и независно од тога да ли постоји обавеза издавања фискалног рачуна за тај промет, изузев: првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима (у случају када се тај пренос сматра прометом на мало), уз напомену да се подаци о том промету (првом преносу) исказују у Појединачној евиденцији ПДВ;
- промет који се не сматра прометом на мало у складу са законом којим се уређује фискализација, без накнаде, а који се изједначава са прометом уз накнаду у складу са Законом о ПДВ (напомена: за промет без накнаде не постоји обавеза издавања електронске фактуре у складу са чланом 3. став 2. тачка 5) ЗЕФ, али ако је за тај промет издата електронска фактура са исказаним ПДВ, у том случају не постоји обавеза евидентирања обрачуна ПДВ);

- исказани расход (кало, растур, квар и лом) изнад количине на који се не плаћа ПДВ у складу са прописима којим се уређује ПДВ;
- мањак добара на који се обрачунава ПДВ.

Секција „Посебни поступци опорезивања”

Туристичке услуге

У овој секцији исказују се подаци који се односе на промет туристичких агенција на који се примењује посебан поступак опорезивања у складу са Законом о ПДВ (независно од тога коме је промет извршен) и примљени аванс за тај промет, уз напомену да се подаци који се односе на повећање, односно смањење основице и обрачунатог ПДВ исказују у секцији *„Повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник испоручилац”*.

Подаци о наведеним трансакцијама не исказују се у Појединачној евиденцији ПДВ.

Половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети

У овој секцији исказују се подаци који се односе на промет половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета на који се примењује посебан поступак опорезивања у складу са Законом о ПДВ (независно од тога коме је промет извршен) и примљени аванс за тај промет, уз напомену да се подаци који се односе на повећање, односно смањење основице и обрачунатог ПДВ исказују у секцији *„Повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник испоручилац”*.

Подаци о наведеним трансакцијама не исказују се у Појединачној евиденцији ПДВ.

Секција „Повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник испоручилац”

У одговарајућим пољима ове секције (сл. 59. и 60.), која се односе на повећање основице, односно обрачунатог ПДВ, исказују се, пре свега, подаци о повећању за промет за који постоји обавеза исказивања података у Збирној евиденцији ПДВ.

Поред тога, у складу са чланом 24. став 2. Правилника о ЕФ, ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ **по основу повећања**, која се односи на набавке, **односно испоруке**, у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до повећања евидентира се износ за који је повећана основица и износ за који је повећан ПДВ, у одговарајућим пољима.

У ситуацији када обвезник ПДВ издаје **документ о повећању ван СЕФ-а** по основу повећања накнаде за промет за који се сматра пореским дужником, потребно је да изврши евидентирање података у Појединачној евиденцији ПДВ (када је за трансакцију прописана обавеза сачињавања Појединачне евиденције ПДВ), као и у Збирној евиденцији ПДВ у релевантним пољима.

Уколико по основу повећања основице постоји обавеза издавања **електронске фактуре – документа о повећању са исказаним ПДВ**, не врши се евидентирање података ни у Појединачној евиденцији ПДВ нити у Збирној евиденцији ПДВ.

Повећање основице за промет по стопи од 20%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 20%	Повећање основице за промет по стопи од 10%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 59. – Повећање основице – порески дужник испоручилац

У одговарајућим пољима ове секције, која се односе на смањење основице, односно обрачунатог ПДВ, исказују се, пре свега, подаци о смањењу за промет за који постоји обавеза исказивања података у Збирној евиденцији ПДВ.

Чланом 22. Правилника о ЕФ прописано је да у случају **смањења основице**, независно од тога да ли је **обвезнику ПДВ** издат документ о смањењу (електронска фактура, фискални рачун или други документ), обвезник ПДВ - издавалац у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до смањења основице исказује податке о износу за који је смањена основица у одговарајућим пољима. Смањење ПДВ по основу смањења основице у Збирној евиденцији ПДВ исказује се за порески период у којем су испуњени услови за смањење ПДВ, у складу са прописима којима се уређује ПДВ (поседовање обавештења обвезника ПДВ којем је извршен промет добара и услуга да је исправио одбитак претходног пореза, односно да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез и други прописани услови).

У случају смањења основице, независно од тога да ли је лицу које **није обвезник ПДВ** издат документ о смањењу (електронска фактура, фискални рачун или други документ), обвезник ПДВ - издавалац у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до смањења основице исказује податке о износу за који је смањена основица у одговарајућим пољима. Смањење ПДВ по основу смањења основице исказује се за порески период у којем су испуњени услови за смањење ПДВ, у складу са прописима којима се уређује ПДВ (издат је

документ о смањењу, односно други документ о смањењу накнаде, потврђен од стране примаоца добара и услуга и други прописани услови).

Уколико се за порески период за који се исказује смањење основице не исказује и смањење ПДВ (из разлога што релевантни услови нису испуњени), у пољу „Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%”, односно „Смањење ПДВ по стопи од 10%” уноси се вредност „0” (нула), ако је реч о исказивању податка о једној трансакцији.

Чланом 21. став 7. Закона о ПДВ прописано је да се код **смањења аванса** сходно примењују релевантне одредбе истог члана Закона о ПДВ, које се односе на смањење основице за извршеи промет. Сагласно члану 54а Правилника о ПДВ, одредбе чл. 53. и 54. Правилника о ПДВ које се односе на смањење основице **пореског дужника – испоручиоца**, односно пореског дужника - примаоца сходно се примењују и у случају смањења аванса. Подаци о смањењу основице, односно обрачунатог ПДВ се исказују у Збирној евиденцији ПДВ у пољима која се односе на смањење аванса (слика 60.).

Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник испоручилац			
Повећање основице, односно ПДВ			
Повећање основице за промет по стопи од 20%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 20%	Повећање основице за промет по стопи од 10%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице, односно ПДВ			
Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 60. – Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник испоручилац

Секција „Повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац”

У овој секцији (сл. 61. и 62.) исказују се подаци о повећању/смањењу основице, односно обрачунатог ПДВ за промет за који је порески дужник прималац добара, односно услуга у складу са Законом о ПДВ.

У складу са чланом 24. став 2. Правилника о ЕФ ако је сачињена **Појединачна евиденција ПДВ по основу повећања**, која се односи на **набавке**, односно испоруке, у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до повећања евидентира се износ за који је повећана основица и износ за који је повећан ПДВ, у одговарајућим пољима.

Повећање основице за промет по стопи од 20%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 20%	Повећање основице за промет по стопи од 10%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 61. – Повећање основице – порески дужник примацац

У складу са чланом 24. став 1. Правилника о ЕФ, ако је сачињена **Појединачна евиденција ПДВ** са основом одабира **смањење**, у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до смањења евидентира се износ за који је смањена основица, а за порески период у којем су испуњени услови да порески дужник – **прималац добара**, односно услуга смањи обрачунати ПДВ у складу са Законом о ПДВ, евидентира се износ за који је смањен обрачунати ПДВ, у одговарајућим пољима (слика 62.).

Уколико се за порески период за који се исказује смањење основице не исказује и смањење ПДВ (из разлога што релевантни услови нису испуњени), у пољу „Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%”, односно „Смањење ПДВ по стопи од 10%” уноси се вредност „0” (нула), ако је реч о исказивању податка о једној трансакцији.

Чланом 21. став 7. Закона о ПДВ прописано је да се код **смањења аванса** сходно примењују релевантне одредбе истог члана Закона о ПДВ, које се односе на смањење основице за извршеи промет. Сагласно члану 54а Правилника о ПДВ, одредбе чл. 53. и 54. Правилника о ПДВ које се односе на смањење основице пореског дужника – испоручиоца, односно **пореског дужника - примаоца** сходно се примењују и у случају смањења аванса. Подаци о смањењу основице, односно обрачунатог ПДВ се исказују у Збирној евиденцији ПДВ у пољима која се односе на смањење аванса (слика 62.).

Повећање/смањење основице, односно ПДВ - порески дужник прималац

Повећање основице, односно ПДВ			
Повећање основице за промет по стопи од 20%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 20%	Повећање основице за промет по стопи од 10%	Повећање ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице, односно ПДВ			
Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 62. – Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац

Специфичност

Ако је до истека рока за електронско евидентирање обрачуна ПДВ имаоцу корпорацијске картице, односно субјекту јавног сектора издата електронска фактура и фискални рачун Промет-Рефундација у складу са Правилником о ПДВ, не врши се исказивање података у Збирној евиденцији ПДВ.

Секција „Сторнирање – порески дужник испоручилац”

У овој секцији исказују се подаци о износу смањења основице и обрачунаог ПДВ по основу сторнирања докумената у вези са прометом за који је порески дужник обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга у складу са Законом о ПДВ.

Одредбом члана 23. Правилника о ЕФ прописано је да код **сторнирања** електронске фактуре из члана 11. став 1. овог правилника и других истоврсних докумената који се не сматрају електронском фактуром, у Збирној евиденцији ПДВ исказују се подаци о смањењу, односно повећању основице и ПДВ у одговарајућим пољима (слика 63.), за одговарајући порески период, у складу са овим правилником и прописима којима се уређује ПДВ.

Чланом 44. Закона о ПДВ прописано је да је обвезник ПДВ који је издао рачун са исказаним ПДВ дужан да исказани ПДВ плати. Уколико обвезник ПДВ сторнира овај рачун, смањује износ основице (за порески период у којем је извршено сторнирање), а износ ПДВ може да смањи ако:

- 1) је издао нови рачун у складу са Законом о ПДВ, у случају када постоји обавеза издавања рачуна;
- 2) поседује документ примаоца рачуна – обвезника ПДВ или лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са Законом о ПДВ у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез, односно да за тај износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ, у случају када је рачун издат обвезнику ПДВ или лицу које има право на рефакцију ПДВ.

Смањење износа ПДВ врши се за порески период за који су испуњена оба услова. С тим у вези, наведени услови сматрају се испуњеним за порески период ако обвезник ПДВ закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи том пореском периоду, испуни оба услова.

Пример 17.

Лице А, месечни обвезник ПДВ, издало је електронску фактуру 25. јануара 2025. године Лицу Б - другом обвезнику ПДВ за промет извршен 23. јануара 2025. године. Због грешке у називу испоручених артикала, ова електронска фактура је сторнирана 27. јануара 2025. године.

Документ примаоца рачуна – Лица Б у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез Лице А је примило 29. јануара 2025. године.

Нова електронска фактура је издата 31. јануара 2025. године, у којој је као податак о датуму настанка пореске обавезе Лице А навело датум када је пореска обавеза настала у складу са чланом 169а Правилника о ПДВ, а то је 23. јануар 2025. године.

Пореску пријаву ПДВ за порески период јануар 2025. године Лице А подноси 13. фебруара 2025. године. У Обрасцу ПОПДВ за тај порески период исказује податке о износу основице и износу ПДВ из обе електронске фактуре. Такође, у Обрасцу ПОПДВ за исти порески период исказује и податке о смањењу износа основице и износа ПДВ из првобитно издате електронске фактуре која је сторнирана. Наиме, смањење износа основице исказује се за порески период у којем је електронска фактура сторнирана, а с обзиром на то да су, у конкретном случају, за исти порески период испуњени и услови за смањење обрачунатог ПДВ (Лице А прибавило је документ Лица Б и издало нову електронску фактуру закључно са 10. фебруаром 2025. године) за исти порески период исказују се и подаци о износу смањења ПДВ.

Лице А у Збирној евиденцији ПДВ за порески период јануар 2025. године евидентира смањење основице и смањење обрачунатог ПДВ.

Пример 18.

Лице А, месечни обвезник ПДВ, издало је електронску фактуру 29. јануара 2025. године Лицу Б - другом обвезнику ПДВ за промет извршен 27. јануара 2025. године. Због грешке у називу испоручених артикала, ова електронска фактура је сторнирана 31. јануара 2025. године.

Документ примаоца рачуна – Лица Б у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез Лице А је примило 1. фебруара 2025. године.

Нова електронска фактура је издата 3. фебруара 2025. године, у којој је као податак о датуму настанка пореске обавезе Лице А навело датум када је пореска обавеза настала у складу са чланом 169а Правилника о ПДВ, а то је 27. јануар 2025. године.

Пореску пријаву ПДВ за порески период јануар 2025. године Лице А подноси 13. фебруара 2025. године. У Обрасцу ПОПДВ за тај порески период исказује податке о износу основице и износу ПДВ из обе електронске фактуре. Такође, у Обрасцу ПОПДВ за исти порески период исказује и податке о смањењу износа основице и износа ПДВ из првобитно издате електронске фактуре која је сторнирана. Наиме, смањење износа основице исказује се за порески период у којем је електронска фактура сторнирана, а с обзиром на то да су, у конкретном случају, за исти порески период испуњени и услови за смањење обрачунатог ПДВ (Лице А прибавило је документ Лица Б и издало нову електронску фактуру закључно са 10. фебруаром 2025. године) за исти порески период исказују се и подаци о износу смањења ПДВ.

Лице А у Збирној евиденцији ПДВ за порески период јануар 2025. године евидентира смањење основице и смањење обрачунатог ПДВ.

Пример 19.

Лице А, месечни обвезник ПДВ, издало је електронску фактуру 4. фебруара 2025. године Лицу Б - другом обвезнику ПДВ за промет извршен 28. јануара 2025. године. Због грешке у називу испоручених артикала, ова електронска фактура је сторнирана 6. фебруара 2025. године.

Документ примаоца рачуна – Лица Б у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез Лице А је примило 9. фебруара 2025. године.

Пореску пријаву ПДВ за порески период фебруар 2025. године Лице А подноси 14. марта 2025. године.

Нова електронска фактура је издата 10. фебруара 2025. године, у којој је као податак о датуму настанка пореске обавезе Лице А навело датум када је пореска обавеза настала у складу са чланом 169а Правилника о ПДВ, а то је 28. јануар 2025. године.

У конкретном случају, за порески период јануар 2025. године Лице А има обавезу ПДВ исказаног у обе електронске фактуре.

Лице А смањује износ основице за порески период фебруар 2025. године и има право да смањи износ ПДВ исказаног у првобитно издатој електронској фактури која је сторнирана за исти порески период, с обзиром на то да је ово лице прибавило документ примаоца рачуна и издало нову електронску фактуру закључно са 10. мартom 2025. године.

Лице А у Збирној евиденцији ПДВ за порески период фебруар 2025. године евидентира смањење основице и смањење обрачунатог ПДВ.

Пример 20.

Лице А, месечни обвезник ПДВ, издало је електронску фактуру 7. фебруара 2025. године Лицу Б - другом обвезнику ПДВ за промет извршен 28. јануара 2025. године. Пореску пријаву ПДВ за порески период јануар 2025. године поднело је 14. фебруара 2025. године. У Обрасцу ПОПДВ за тај порески период исказало је податке о основици и обрачунатом ПДВ из електронске фактуре издате 7. фебруара 2025. године.

Електронска фактура издата 7. фебруара 2025. године сторнирана је 27. фебруара 2025. године.

Документ примаоца рачуна – Лица Б у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез Лице А је примило 3. марта 2025. године.

Нова електронска фактура је издата 7. марта 2025. године, у којој је као податак о датуму настанка пореске обавезе Лице А навело датум када је пореска обавеза настала у складу са чланом 169а Правилника о ПДВ, а то је 28. јануар 2025. године.

Пореска пријава ПДВ за порески период фебруар 2025. године поднета је 14. марта 2025. године. У Обрасцу ПОПДВ за тај порески период исказују се подаци о износу основице и обрачунатом ПДВ из електронске фактуре издате 7. марта 2025. године, као и подаци о износу смањења основице (по основу сторнирања) и износу смањења обрачунатог ПДВ из првобитно издате електронске фактуре која је сторнирана (с обзиром на то да је Лице А прибавило документ Лица Б и издало нову електронску фактуру закључно са 10. мартom 2025. године).

Лице А у Збирној евиденцији ПДВ за порески период – фебруар 2025. године евидентира смањење основице и смањење обрачунатог ПДВ.

Напомињемо, уколико је Лице А обрачунало мањи износ ПДВ од оног који у складу са Законом о ПДВ дугује за порески период јануар 2025. године, дужно је да обрачуна и плати камату на износ мање обрачунатог ПДВ у висини одређеној законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Сторнирање - порески дужник испоручилац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице по стопи од 20%	Повећање ПДВ по стопи од 20%	Повећање основице по стопи од 10%	Повећање ПДВ по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Смањење основице, односно ПДВ

Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 63. – Секције и поља Збирне евиденције ПДВ која се односе на сторнирање докумената

Секција „Сторнирање – порески дужник прималац”

Подаци који се односе на сторнирање **интерних рачуна** исказују се на основу података из појединачних евиденција ПДВ које су у статусу „Поништено”, а које су сачињене за исти порески период за који се сачињава Збирна евиденција ПДВ.

Сторнирање - порески дужник прималац

Повећање основице, односно ПДВ

Повећање основице по стопи од 20%	Повећање ПДВ по стопи од 20%	Повећање основице по стопи од 10%	Повећање ПДВ по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Смањење основице, односно ПДВ

Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ за промет по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Смањење основице - аванс по стопи од 20%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%	Смањење основице - аванс по стопи од 10%	Смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Слика 64. – Секције и поља Збирне евиденције ПДВ која се односе на сторнирање докумената

Пример 21.

Лице А, месечни обвезник ПДВ, је по основу промета из области грађевинарства у складу са чланом 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ који му је у пореском периоду јануар 2025. године извршило Лице Б – други обвезник ПДВ, сачинило интерни рачун – обвезник ПДВ 3. фебруара 2025. године.

Податке из овог интерног рачуна Лице А евидентирало је у Појединачној евиденцији ПДВ 5. фебруара 2025. године. Услед грешке приликом обрачуна ПДВ у интерном рачуну, Лице А је сторнирало интерни рачун – обвезник ПДВ и, по том основу, поништило Појединачну евиденцију ПДВ која садржи податке из тог интерног рачуна 6. фебруара 2025. године.

Лице А сачинило је „нови” интерни рачун 7. фебруара 2025. године, на основу којег је исказало податке у „новој” Појединачној евиденцији ПДВ 10. фебруара 2025. године.

Збирну евиденцију ПДВ за порески период јануар 2025. године сачинило је 10. фебруара 2025. године. У тој евиденцији исказало је податке о смањењу основице и смањењу обрачунатог ПДВ.